

DEDA VILČIU I PARYŽIAUS KONFERENCIJA

BALTIMORĖS MĖRAS D'ALESSANDRO PASKELBĖ SLA SAVAITE

Jis įsakė gyventojams būti mandagiems su suvažiavusiais SLA atstovais

BALTIMORE, Md., birž. 22 d. — Baltimorės mėras Thomas D'Alessandro paskelbė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Savaitę. Iki šio meto buvo skelbiamos Lietuvių Dienos, bet Baltimorėje bene įvyks pirmoji Lietuvių Savaitė. Ji prasidės birželio 26 dieną ir tęsis iki birželio 30. Tomis dienoms Baltimorėje įvyks Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas. Kiek teko patirti, SLA pirmininkas, adv. William Laukaitis, daug pasidarbavo šiai savaičiai paskelbti.

Birželio 16 dieną mėras D'Alessandro paskelbė specialią proklamaciją, kurioje primena visiems Baltimorės gyventojams, kad SLA yra įsteigta 1886 metais, kad ši didžiausia lietuvių organizacija skiepia broliškumą ir praneša, kad jo administruojamame mieste įvyks SLA konvencija.

PRIMENA APIE LIETUVOS PAVERGIMĄ

Mėras panaudoja progą priminti Baltimorės gyventojams, kad JAV vyriausybė nepripažįsta svetimos okupacijos Lietuvoje, ir kad Amerikos lietuviai, susisirgavę į SLA, padeda

Lietuvos gyventojams vesti kovą už savo krašto laisvę.

Proklamaciją mėras baigia paraginiu gyventojams būti mandagiems ir draugiškiems su lietuviams, suvažiavusiais į SLA seimą.

"GENERAL BLATCHFORD" VEŽA I NEW YORKĄ BŪRĮ LIETUVIŲ

NEW YORK, N. Y., birž. 21 d. — Be vakar minėtų lietuvių, "General Blatchford" laivas birželio 26 dieną į New Yorką uostą atveš dar šiuos lietuvių tremtinius:

Motiejaitis, Julė, Augusta. Jie apsigyvens — 215 South St., Collinsville, Ill.

Navickas, Bernardas — 5152 Lovet Ave., Detroit 10, Mich.

Orentas, Alfonsas, Konstanccija, Dalia — 9263 S. Calumet Ave., Chicago, Ill.

Olišauskaitė, Ona — 1 Manor Place, Watervliet, N. Y.

Owernik, Viktor, Salomėja — 3249 So. Morgan St., Chicago, Illinois

Petraška, Edvardas — Medford, Minn.

Plaušinitis, Antanas — 6419 So. Maplewood Ave., Chicago 38, Ill.

Ramanauskas, Zigmas — 6809 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

Ramonis, Olga — Eleonora, Arvydas — 919 Walter Ave., E. St. Louis, Ill.

Razaitis, Pijus — 165 Woodmore Ave., Detroit 9, Mich.

Rauba, Jonas, Ona — 305 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Sakalauskas, Bronius, Gert-ruda, Algirdas, Violeta — 51 W. Warren Ave., Detroit 1, Mich.

Skabeika, Bronė — 56 E. 10 St., Chicago 28, Ill.

Simanaukas, Stasys — 2352 Springwells, Detroit, Mich.

Stanevičius, Anatolijus — 56 E. 101st Pl., Chicago 28, Ill.

Traskauskas, Juozas, Uršulė — 72 Ocean St., Portland, Me.

Urbanas, Vytautas — 265 Bolton St., So. Boston 27, Mass.

Vanagaitė, Genė — 4819 26th Ave., Kenosha, Wis.

BALFo Imigracijos Kom-tas

Judy Garland jau kelis kartus bandė nusižudyti, bet vėliau pakeitė savo nuomonę. Josios gydytojas tvirtina, kad sudaužyto stiklo padarytos žaizdos nepavojingos. Gydytojas mano, kad ji greitai pasitaisyti.

Ohio gubernatorių konferencijos pirmininku.

Nusižudė JAV konsulas Frankfurte

FRANKFURT, Vokietija. — Trečiądienį nusižudė JAV konsulas Clay H. Henderson. Iki šio meto neišaiškintos nusižudymo priežastys.

Konsulato tarnautojas buvo pasiūstas į Hendersono namus, kai jis ryte neatėjo į įstaigą. Jis rado nusižudėję. Henderson paliko tris laiškus; vienas rašytas Frankfurte gyvenančiai moteriškai.

Henderson skaitėsi išvengtųjų reikalų specialistas. Hendersonas buvo iškviestas į Washingtoną, kad padėtų paruošti patvirtimus naujam įstatymui vykdyti.

Komunistai pradėjo rinkti parašus

NEW YORK, N. Y. — Amerikos komunistai pasiūkio surinkti penkis milijonus parašų uždrausti vartoti atomo bombą.

Kovo mėn. Stockholme įvyko komunistų "taikos konferencija", kuri nutarė imtis priemonių prieš atomo bombą. Komunistai reikalauja, kad būtų uždrausta vartoti atomo bombą ateities kare, bet jie nieko nesako sovietų valdžiai, kuri atsako įvesti tarptautinę atomo bombos kontrolę.

Rooseveltienė susitiko su Roseveltais

LOUD VOSSEMER, Olandija. — Ponia E. Rooseveltienė, sūnaus Elliott lydimą, atvykusi į šį kaimelį, pateko į nepaprastai didelį Roseveltų būrį.

Ji pati stebisi, iš kur tiek daug tų Roseveltų galėjo būti.

Tvirtinama, kad Claes Martenszoon Van Roosevelt buvo Amerikoje esančių Rooseveltų protėvis. Jis gyveno Tholen saloje ir 1651 metais atvyko į Ameriką. Saloje gyvenantieji žmonės pasirašo Roosevelt. Rooseveltienė gavo 250 metų miesto žemėlapi.

Cumberland, Md. — Aukštosios mokyklos plėnikas baigėsi tragedija. Sunkvežimis nusirito nuo kelio, užmušdamas du ir sužeidamas keturis plėniko dalyvius.

Atvykusių pusmetiniai pranešimai

NEW YORK, N. Y. — Visi atvykę pagal D. P. Akta tremtiniai turi padaryti 4 pusmetinių pranešimus iki sausio ir liepos pirmos dienos.

Šiuo metu visi tremtiniai, atvykę iki 1950 metų gegužės 2 d., turi pasirūpinti išsiųsti pranešimą liepos 1 dienai. Pranešimų formos gaunamos nemokamai BALFo Centre, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., arba artimiausioje "Immigration and Naturalization Service" įstaigoje. Kartais galima gauti šias formas ir Centraliniame pašte.

Formų pavadinimas: "Semi-annual Report of Immigrant Displaced Persons."

BALFo Centras.

Kiniečiams neleidžia klausyti užsienių

HONG KONG. — Kinijos komunistai elgiasi lygiai taip, kaip ir kitų valstybių komunistai.

Kwantung provincijos valdžia šiomis dienomis įsakė surinkti visus radijo aparatus. Minėti aparatai bus taip nutaisyti, kad galės girdėti tik Kinijos komunistų stočių pranešimus.

Valdžia pasakoja, kad specialistai sudarys sąlygas kiekvienam kaimui girdėti vėliausias žinias, bet nesako, kad galės girdėti tik Kinijos komunistų suktas žinias.

George Craig kaltina advokatus

Amerikos Legiono komandierius George N. Craig tvirtina, kad krašte yra apie 5,000 advokatų, skelbiančių komunistų propagandą ir pritariančių Maskvai.

Craig siūlo imtis priemonių prieš tuos advokatus, kurie sąmoningai diskredituoja JAV teisėtumo sistemą.

Craig siūlo kiekvienam legiono postui sudaryti komitetą, kuris teiktų pagalbą komunistų vienokių ar kitokių būdų nukariautiems asmenims.

Vėliausios žinios

—Vakar pasibaigė White Sulphur Springs, W. Va., vykusio gubernatorių konferencija. Buvo pasiūlyta rezoliucija, pritaranti Dean Achesono vedamai užsienio politikai, bet vėliau kilo diskusijos šiuo klausimu ir nutarta jokios rezoliucijos nepriimti. Gubernatoriai vienbalsiai nutarė reikalauti sustiprinti Aliaskos apsaugas.

—Rumunų vyriausybė įsakė atšaukti JAV karo attache Hudson Filler. Valstybės departamentas įsakė jam tuojau išvažiuoti. Rumunai sako, kad JAV karo atstovas dalino ginklus suokalbiniams. Tuo tarpu departamentas sako, kad jis naikino anksčiau buvusių atstovų ginklus. Jis jokiam suokalbinyje nedalyvavęs ir niekam ginklų nedavęs.

—Prancūzų užsienio reikalų ministerija siūlo JAV ir Didžiajai Britanijai baigti karą stovį su Vokietija. Prancūzai nenori pasirašyti taikos, kol nebus suvienyta visa Vokietija, bet jiems atrodo, kad karo stovio panaikinimas būtų naudingas Europos ūkio atstatymui.

—John Foster Dulles vakar buvo iškilmingai sutiktas Tokijo mieste. Bet tuo pačiu metu komunistai išplatino atsisaukimus ir plakatus, kuriuose Dulles kviečiamas neginkluoti Japonijos. Japonų vyriausybė ėmėsi priemonių komunistų veiklai suvaržyti, bet vakar jie miestą aplipino plakatais.

—Komunistų partijos dienraščio "Daily Worker" redaktorių Philip Bark neatsakinėjo į prieš amerikiečius nukreiptą veiklą tyrinėjantį komiteto klausimus. Komiteto nariai norėjo patirti, kodėl Bark, prieš 15 metų atvažiavęs iš Lenkijos, panorė pakeisti savo pavarde. Vyrauja įsitikinimas, kad komitetas pasiūlys teisengumo departamentui traukti Bark teisman.

—Vakar New Yorko apeliacijos rūmų teisėjai klausė nuteistų komunistų partijos centro komiteto narių advokatų argumentų. Penktadienį kalbės prokuratūros atstovai. Advokatai prašo teisną panaikinti teisėjo Medina sprendimą.

Abisinai nenori mokėti mokesčių

ADDIS ABABA, Abisinija. — Mėlynojo Nilo pakraščiuose esančios Gojam provincijos gyventojai sukilo prieš imperatoriaus Hailie Salazie vyriausybę. Jie nepatenkinti valdžios nutarimu naujai pervertinti žemę ir skirti didesnius mokesčius.

Gojam gyventojai išvijo vieną kariuomenės dalinį, bet dabar pasiūstas antrasis, žymiai didesnis. Kartu su kariuomenės generolu, Gojam provincijon imperatorių pasiuntė ir sentikių bažnyčios galvą.

Grįžo Irano opozicijos vadas

TEHERANAS, Iranas. — Praeitą savaitę iš trepties grįžo opozicijos vadas Seyed Abolghasem Kashani. Buvusiame parlamente jis labai aštriai kritikavęs tuometinę vyriausybę.

Praeitų metų vasario mėn. Tudeh partijos nariui sužeidus šachą Reza Pahlevi, Kashani buvo ištremtas.

Pusantrų metų Kashani gyveno Libane, o dabar ir vėl grįžo sostinėn. Praeitą mėnesį jis buvo išrinktas parlamento atstovu. Aerodrome jį pasitiko 40,000 draugų ir gerbėjų.

—Kongresas nori iširti, kokiū būdu komunistų partijos agentai gaudavo užsienio pasus. Pasirodo, kad savo laikų Earl Browder, Gerhard Eisler ir kiti turėjo klastotus JAV pasus.

—Sen. Tydings vakar pareiškė, kad sen. Joseph McCarthy kaltinimai ir vėl nepasitvirtino. Savo laiku McCarthy tvirtinęs, kad vyriausybė, duodama 81 įtariamam tarnautojo bylas, išėmė iš jų svarbius dokumentus. Sen. Tydings paprašė teisengumo departamentą ir FBI direktorių iširti šį kaltinimą. FBI tyrinėjo reikalą ir išaiškino, kad iš bylų neišimtas nė vienas dokumentas.

—Amerikos Darbo Federacijos iešmininkai skelbia streiką į vakarus einančių traukinių. Jie reikalauja pakelti atlyginimą.

TURĖS PAGERĖTI PRANCŪZŲ IR VOKIEČIŲ ŪKIO REIKALAI

Darbo partijos vadai nesusitaria dėl dalyvavimo Paryžiaus pasitarimuose

PARYŽIUS, birž. 21 d. — Paryžiaus konferencija pradės naują Vakarų Europos revoliuciją, kuri baigs karus ir padės pagrindus pastoviai taikai. Niekad anksčiau prancūzų ir vokiečių vadai nenorėjo taip glaudžiai bendradarbiauti, kaip dabar. Vienas kitas vokiečių ir prancūzas kelia balsą, bet didelė vokiečių ir prancūzų dauguma pritaria bendradarbiavimui.

Prancūzai žino, kad gali tekti uždaryti savas kasyklas. Prancūzų kasyklos labai prastos. Tenka daug dirbti, bet naudos iš jų mažai. Tuo tarpu vokiečių kasyklos galės aprūpinti anglimis visą Prancūziją. Užtat prancūzų geležies rūda daug geresnė už vokiškąją. Apie 60,000 lingos daugumos, turėtų atsistatinti. Bet jis nenori krizės takti darbo, bet toks, o gal dar

užsienio stebėtojai tvirtina, kad Paryžiaus konferencija pradės naują Vakarų Europos revoliuciją, kuri baigs karus ir padės pagrindus pastoviai taikai. Niekad anksčiau prancūzų ir vokiečių vadai nenorėjo taip glaudžiai bendradarbiauti, kaip dabar. Vienas kitas vokiečių ir prancūzas kelia balsą, bet didelė vokiečių ir prancūzų dauguma pritaria bendradarbiavimui.

Prancūzai žino, kad gali tekti uždaryti savas kasyklas. Prancūzų kasyklos labai prastos. Tenka daug dirbti, bet naudos iš jų mažai. Tuo tarpu vokiečių kasyklos galės aprūpinti anglimis visą Prancūziją. Užtat prancūzų geležies rūda daug geresnė už vokiškąją. Apie 60,000 lingos daugumos, turėtų atsistatinti. Bet jis nenori krizės takti darbo, bet toks, o gal dar

Prancūzai žino, kad gali tekti uždaryti savas kasyklas. Prancūzų kasyklos labai prastos. Tenka daug dirbti, bet naudos iš jų mažai. Tuo tarpu vokiečių kasyklos galės aprūpinti anglimis visą Prancūziją. Užtat prancūzų geležies rūda daug geresnė už vokiškąją. Apie 60,000 lingos daugumos, turėtų atsistatinti. Bet jis nenori krizės takti darbo, bet toks, o gal dar

Prancūzai žino, kad gali tekti uždaryti savas kasyklas. Prancūzų kasyklos labai prastos. Tenka daug dirbti, bet naudos iš jų mažai. Tuo tarpu vokiečių kasyklos galės aprūpinti anglimis visą Prancūziją. Užtat prancūzų geležies rūda daug geresnė už vokiškąją. Apie 60,000 lingos daugumos, turėtų atsistatinti. Bet jis nenori krizės takti darbo, bet toks, o gal dar

NUTARĖ ISTIRTI AMERIKOJE GAMINAMO MAISTO SVEIKUMĄ

Nori žinoti, kokią įtaką daro konservavimas, įvairūs chemikalai ir atomo radiacija

WASHINGTON, D. C., birž. 21 d. — Atstovų rūmai vienbalsiai nutarė iširti JAV gaminamo maisto sveikumą ir jo tinkamumą valgyti.

Atstovų rūmai įpareigojo savo pirmininką Sam Rayburn paskirti septynių žmonių komisiją šiam svarbiau dalykui išaiškinti.

Pasakojama, kad New Yorko demokratų atstovas, advokatas ir buvęs prokuroras Delaney gali būti paskirtas vadovauti šiai komisijai.

ISTIRS KONSERVUOTO MAISTO TINKAMUMĄ

Pirmon eilėn nutarta iširti antrinių medžiagų, gautų atomo skaldymo proceso metu, tinkamumą vartoti trašoms. Nutatyta, kad šios trašos duoda nepaprastai didelį derlių, bet nežinia, ar taip išauginti augalai neturės įtakos žmogaus sveikatai.

Komitetas turės iširti sveikatingumą konservuoto maisto. Bendrovės tvirtina, kad maistas yra geras, bet yra gydytojų, turinčių visai kitą nuomonę.

Vienu žodžiu, komisija, susidedanti iš 4 demokratų ir 3 republikonų, turės dideles teises ir pareigas maisto klausimui išaiškinti.

BALSAVO UŽ SOCIALINĘ APDRAUDĄ

Antradienio vakarą senatas priėmė įstatymą socialinei apdraudai praplėsti. Už paruoštą projektą balsavo 81 senatorius.

Prieš pasisakė tikslai du republikonai: Cain iš Washingtono ir Butler iš Nebraskos.

Naujai pravaistas bilius įtrauks į socialinės apdraudos sistemą dar apie 10 milijonų žmonių.

Senato vadai įsakė komiteams studijuoti apdraudos klausimą, kad netolimoje ateityje jis būtų dar geriau sutvarkytas.

—Atstovas Russell reikalauja, kad vyriausybė nevenytų juodųjų ir baltaviečių dalyvių kariuomenėje. Jam atrodo, kad šis prezidento Trumano patvirtinamas sumažino savanorių skaičių. Daugelis jaunūlių nenori tarnauti tuose pačiuose daliniuose su juodukais. Sen. Saltonstall sako, kad jis ir republikonų dauguma priešinsis Russell planams.

—Jangtise upės žiotyse nuskenkdo du laivai, vežusieji kontrabandą į komunistų pavergtą Kiniją.

—JAV, Kanados ir Didžiosios Britanijos pareigūnai Washingtonė tariasi dėl atomo paslapties apsaugos. Iki šio meto paslaptys buvo labai blogai saugojamos.

—Mokslininkas William L. Laurence tvirtina, kad Klaus Fuchs, britų kalėjime laikomas fizikas, žinojo visas atomo ir vandenilio bombos paslaptis. Jis galėjo jas visas rusams išduoti.

—Ispanijos diktatorius Franco tikisi gauti didelę paskolą Amerikoje, kaip ją gavo Argentinos diktatorius.

1941 M. BIRŽELIO MĖN. 14 D. ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

TOLEDO, O. — ALS Toledo kuopos iniciatyva minėjimas įvyko š. m. birželio mėn. 18 d. International Institute patalpose. Minėjimo rengimas iš ne-gausios lietuvių kolonijos To-lede pareikalavo įsitempimo.

Minėjimą atidarė tos dienos rengimo komitetas pirmininkas p. J. Sukys kviesdamas susirin-kusius susikaupimu pagerbti vi-sas genocido aukas ir kritusius kovotojus už Lietuvos laisvę. Susikaupimo minutėje gedulo maršo akompanimentui palydi-mintį susirinkusius praidai kri-tusiųjų testamentų žodžiai. Per-skaitomas Vyr. Liet. Išlaisv. ko-miteto atsisveikimas. Po Ameri-kos himno ir "Malda už Tėvy-nę", ponis L. Sutkaitienė anglų kalba padaro apžvalgą Lietuvos kryžiaus kelio nuo 1940 m. bir-želio mėn. 15 d. iki šių dienų. Beigdama savo kalbą prašė, jog visos genocido aukos ir ka-pų glūdumos. Sibiro laigų kan-kinamos Lietuvos šaukiasi pa-saulio pagalbos naikinamam kraštui; perspėja laisvuosius žmones dėl gresiančio raudono-jo siaubio.

Pas P. Janulaitis savo žūri-ningo kalboje pavaizduoja susi-rinkusiems žydinčią, kūrinę, pilną jėgų ir gery norų laisvą Lietuvą, raudonųjų skėrių iš-vertimą ir tu skėrių nusiužimą, nualintą kraštą, tremiamus kan-kinamus ir žudomus lietuvius.

Sugiedojus tautos himną bu-vo priimtos rezolucijos, kurios susirinkusių pagedavimu pa-siūstos kongresmanui, senato-riui, Ohio gubernatoriui, To-le-do miesto burmistrui. Rezolu-cijos išreikškiamas protestas prieš nekaltų žmonių kankini-mą už "geležinės uždangos", prašymas, kad genocido konven-cija būtų kuo greičiausiai pa-tyrta ir jos nuostatai taiko-mi gyvenime, kad pavergti kraštų rezistencija būtų iš-vertinta ir su ja palaikomas kon-taktas.

Meninėje programos dalyje p. P. Janulaitis vedamas mis-terus quintetas padainavo keleta

minėjimo nuotakai pritaikintų dainelių.

Lietuvos išlaisvinimo fondui surinkta 60 dol. Tai didelė au-ka iš taip mažos kolonijos. Rei-kia pabrėžti, kad mažiausiai pasiturintieji naujakuriai paau-kojo savo vienos dienos uždarbį.

Vietos "Toledo Blade" pirma kartą tą dieną savo skiltyse įdėjo ilgesnį straipsnėlį, pabrėž-damas kiek Lietuva nustojo žmonių per visus okupacijų me-tus ir kad lietuviai renkasi pa-minėti genocidą aukų ir išreikš-ti protestui prieš nekaltų žmo-nių naikinimą už "geležinės už-dangos". Deja, reikia pasiskys-ti, kad iš senųjų vietos lietuvių tedalyvavo tik 6 asmenys — tuo tarpu tik ALS narių čia yra apie 40 asmenų. —J. Š.

Padėka losange- liečiams

Jau praslinko keli mėnesiai, kai teko pergyventi skaudžią nelaimę. Tačiau su kiekviena diena juo daugiau įvertinu man suteiktą pagalbą ir visą tą draugiškumą, kuris palengvino pakelti skausmą, šaltos mirties paliktą...

Sausio 22 d. iš Los Angeles pasiekė mane netikėta ir ne-laukta telegrama, pranešanti, kad mano brolis Petras Mažutis stajiga mirė. Taj buvo man ir šeimai bei kitiems giminėms ir draugams skaudus sukrėtimas. Los Angeles vėlonis Petras ne-turėjo giminii, tai man reikėjo skubiai veikti, kad sutvarky-čiau laido tuves.

Iš Čikagos skridau į Kalifo-rniją, ir po aštuonių valandų bu-vau Los Angeles. Rūpinausi, kaip sunku bus svetimam mie-stei tvarkyti šį sunkų reikalą. Maniau, kad tikrai pražūsiu. Prieš išskrendant buvau pas-kambinusi telefonu SLA kuopos sekretoriui Petriui Žilinskui, nes brolis buvo Los Angeles kuopos narys. Todėl iš aerodro-mo ir važiuoju tiesiog pas Pet-rą Žilinską. Sustojusi patikrin-

Kino aktorė Judy Garland, kuri Hollywood (savo namuose) bė-dė nusizdinti, stiklo perpiandama kaklą. Tačiau ji kaklo neper-sipiovė, todėl padarė laida nera pavojinga.

siu adresą. Žiūriu — stovi Pet-ras Žilinskas ir Stella Batkienė. Sutikus tuos geras žmones, man ir akys nušvito. Įeinam Žilinsko namą; čia jo mamytė jau su vakariene laukė. Valgėm, šne-kučiavom ir tarėmės vėlonio brolio reikalui. Pajutusi malonių-jų Los Angeles lietuvių drau-giškumą, mano širdies skaus-mas pasidarė lyg lengvesnis. Netrukus pagalbon atėjo dar buvusi čekagietė M. Aftukienė su savo vyru. Sėdom visi į ponų Batkų automobilį ir važiuavome įvairių reikalų tvarkyti. Per šermentis, laido tuves ir visą ma-no buvimą Los Angeles ponis Stella Batkienė buvo mano di-džiausia bičiulė. Ji globojo ma-nę taip, kaip niekas kitas ne-būtų galėjęs daugiau glohoti. Jos nuosirdaus draugiškumo niekaipados neužmiršiu.

Yra sakoma, kad niekuomet nėra per vėlu prisiminti ir pa-dėkoti už geras darbus. Todėl, nors suvėluotas, tačiau ne kiek nesumažėjęs mano dėkingumo jausmas šia proga reiškiamas jums visiems, mielieji losange-liečiai.

Didžiausia padėka Antanui ir Stelai Batkams, SLA kuopos sekretoriui Petriui Žilinskui ir jo mamytei. Marytei Aftukie-nei, F. Karaliūnams, A. Šilu-mams, K. Lukšiai ir visiems kitiems už visą jų įvairią ir brangią pagalbą.

Dėkoju legionieriams, solis-tei ir ypač Dr. P. Dagui už jo jautrią kalbą, pasakyta laido tu-vių dieną. Už gėlių vainikus dė-koju SLA kuopai, Lietuvių Tau-tiniam Klubui, Antanui ir Ste-lai Batkams ir šeimai, A. Se-reikams, legionieriams ir ki-tiems, išreikšusiems užuojautą ir palydėjusiems brolių ir amž-i-no poilsio vietoje Ingleswood ka-pinėse.

O tu, broli Petreli, išsėkis ramiai saulėtos Kalifornijos že-melėje.

Pranė Mačiukienė - Macke Chicago, birželio 21 d.

Čikagos Balfas ruo- šiasi rinkliavai

Kiekvienais metais Čikagoje įvykda vėša rinkliava, kuria suorganizuodavo Balfas trem-tiniam Vokietijoje sušelpiti. Nors nemaža brolių jau Amerikos krantus pasiekė, bet dar daug ir Vokietijoje liko, ir tai tokiu, kurie neturi jokių galimybių iš ten išvažiuoti: seneliai, li-gonys, vaikai. Jie šaukiasi mū-sų paramos, mūsų jautrios ir gailestingos širdies.

Čikagos Balso apskrities val-dyba nutarė ir šiais metais su-organizuoti vėša rinkliavą — (Tag day). Tam tikslui ši penk-tadienį 7:30 val. Tremtinių Na-muose, 2244 West 23rd Place, šaukiamas labai svarbus susi-rinkimas, i kurį kviečiami visi, kas tik turi gailestingumo ken-ciantiems broliams: O ypatingai prašomi susirinkime dalyvauti Čikagos Balso skyriai — tiek valdybos, tiek paskiri nariai, kolonijų buvę rinkimo kapito-nai, rinkėjai, draugijų bei klubų atstovai ir visi tretiniai.

Balso apskrities valdyba

SENAISIAIS LAIKAIS

IS DR. K. GRINIAUS AMŽI-
NINKO ATSIMINIMŲ

Jau nedaug bėra senosios lie-tuvių kartos tarpe žmonių, ku-rie būtų sulaukę tokio amžiaus, kaip senesniai mirę buv. Lie-tuvos Respublikos prezidentas Dr. K. Grinius. Vienas iš Dr. K. Griniaus amžininkų yra Pet-ras Martinkaitis (dabar ypras-tai vadinasis Kaičiū).

P. Martinkaičiui dar teko penkerius metus ir gimnazijoje kartu mokytis. Tai buvo Mari-jampolėje iki penktosios klasės.

Martinkaitis Marijampolės gimnazijos įstojes bene 1876 metais, būdamas 8 metų am-žiaus. Tekė laikyti egzaminus iš aritmetikos, rusų kalbos skai-tymo.

5. klasėj Grinius mokėsis pa-ralelinėj klasėj. Tada jis dar vadindėsis Grinevičium. Bet po Velykų Martinkaitis jau nebe-grižęs į mokyklą, todėl ir bend-

rasis mokslas su Grinium pasi-baigęs.

Mokinių Marijampolės gim-nazijoje tuo metu buvo apie 30 "muzikų" (kaimiečių), o kiti buvę "lenkai" — kalbėję tarp savęs lenkiškai. Pirmiesiems tekdavę net ir muštynių eiti su pastaraisiais dėl lietuviybės.

Tada rusų valdžia buvo už draudusi gimnazijoje lenkiškai kalbėtis, tačiau ir lietuviybė ne-buvo glostoma. Tiesa, buvo ta-da įvestos Marijampolės gimna-zijoje lietuvių kalbos pamokos, bet jos ne kažkiek tedavė nau-dos.

Martinkaičio paskutiniaiis metais gimnazijoje lietuvių kal-ba 5 kl. dėstęs Kriauciūnas vie-ną kartą per savaitę. Aukštes-nėse klasėse daugiau apie lie-tuviškumus reikalus nusi mane, tur būt, ir juokius sambūrius turėję. Bet jaunesnieji, kiek at-simenas, palaidi dar buvę. Kriauciūnas gaudavęs "Aušrą" iš Mačio Kėkšto. Mačys duoda-ves ir mokiniams ją pasiskai-tyti. "Atsimenu, Mačys iš jos ką paskaitydavo, o mokiniams ašaros byrėdavo. Jaunuoliai gal-

vodavo, kaip nugalėti lietuvius sloginančią lenkybę". O lenky-bė tada ir pačioje Marijampo-lėje vyravusi; visur galėjai girdėti lenkiškai kalbant, Mari-jampolėje buvę ruošiami len-kiški vaidinimai.

P. Martinkaitis atvyko į JAV 1886 m. 1888 metais įstojo į JAV kariuomenę. Tada nutrūko jo ryšiai su lietuviiais.

Tačiau nuo lietuvių gyven-i-mo jam neteko atitrūkti. Dar ir Amerikoje jis skaitęs "Auš-rą", kol ji ėjo, o paskui "Tėvy-nės Sargą", "Kelėvį". Tas jam padėjęs išlikti lietuviu.

Brooklyne Martinkaitis bū-ves, rodos, 95 Susijienijimo Lietuvių kuopos steigėju (ta-da dar nebuvo atskirų SLA ir SLRKA).

—Antradienį visą dieną sena-tas svarstė socialinės apdrau-dos klausimus.

—Sen. Vandenberg ir vėl at-sigulė Georgetown Universiteto ligininė.

—Kinijos lėktuvai bombar-davo komunistų laivus, važinė-jančius Kinijos pakraščiais.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas
jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervu-tumo, skaudama akių karštį, atai-so trumpraregystę ir toliaregystę. Priręgia teisingai akinus. Visuo-se atsitikimuose egzaminavimas da-romas su elektra, parodančias ma-ziausias klaidas. Speciali atida at-kreipiama į mokyklos vaikus.

Važiuoju į namus.
Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v.
Seredomis iki 6 valandos vakaro,
o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone Yards 7-1373

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas

6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį po pietų pagal susitarimą
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas
Akių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien
išskyrant ketvirtadienį, šest. 11-3.

Dr. Kazimieras

MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, iš-taiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 38 metų praktika paleng-vina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite suleisti įvairių ir adatų, akys bijo aštrios sviesos, neįžiūrėte skai-tyti, užtekt pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.

Antras aukštus.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6916.
Nuo 9:30 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
K. B. Lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patirtimas
Tel. YArds 7-1825
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akių Dirstuvų
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

CHICAGO AVENUE

DANTU LAB.

VELIAUSIOS PERMATOMOS
DANTIMS PLĖTOS

Kiekvienas palengvinamas visi-škam ir veikiam laboratorijos patarnavimui.

32 metų patirtimo plėtos dirbime.
1720 WEST CHICAGO AVENUE
CHICAGO 22, ILL.
Tel. CHesapeake 3-2926.
HARRY QUZOUNIAN

BAIKITE SAVO KANCIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, koscijimą su siomis slaptomis formuliomis ku-rios ėjo iš kartos į kartą. Sudėti gryni žoliai, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIU ARBATA No. 2 — (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritus bei lumbago daugelio dekingų žmo-nių.

Z-G ZOLIU ARBATA No. 14 kafa teikia greitų rezultatų skolio-igose. Pateikia lumbago vidurius, juos sunermuoja.

STANIS Analgesis SALVE — (\$1.00) — GARSIOJ skilvio Ar-(\$1.00) — auoda STEBBTINUS rezultatus.

NAUJAS-KAIP STEBUKLAS
Stanis — 3 in 1 kofų gydymas. Vėsinia ir palengvina "sekundė-mis" pavargusias, degančias, pa-tinusias ir skaudančias kojas.

Kai nuo skaudančių kofų jau-čiatės senas, tai Stanis kofų vo-nia pagerbės, kad norėsite net šokti!

Didelis, pusės svoro gabalas, tiktai už 75c. siunta apmokėta. Speciali pasiūla. 3 gabalai už \$2.00 siunta apmokėta.

Atleikite arba atsiųskite "money order". Gaunama grąsintose ap-tiekose ir Wieboldt krautuose

Z. G. STANIS CO,
2822 ARCHER AVENUE
CHICAGO 8, ILL.

PIRKIT PAS TOWN OF LAKE UTILITIES

47th Street, kampas Wood gatvės

ŽEMIAUSIOS KAINOS

Good News
for Homemakers from
PHILCO

Huge 9 cu. ft.
Refrigerator for
LESS than an "8"

Yes, here's an extra cubic foot capacity at no extra cost... plus real Philco Advanced Design!

Zero Zone Freezer Locker

FULL-WIDTH HORIZONTAL DESIGN
Fully enclosed. Holds 38 lbs.
Separate ice tray shelf.

Full-Width Quick-Chiller

Stores meats — quick - chills
beverages, desserts, salads.

Fully Adjustable Shelves

Arrange to suit yourself for
foods of any size or shape.

Huge Full-Width Crisper

PLUS Self-Closing Door
Latch • Ice Trays with
Lever Release • Chromed-Steel
Shelves • Super Power System

All Yours for Only
\$269.50

PHILCO
904

Other Philco
Refrigerators
Start at

\$189.95
Pay as little as
\$500
DOWN

EASY
TERMS

Famous Conservador
11 1/2 cu. ft. Philco 1107
The greatest refriger-
ator ever built —
packed with exclusive
Philco features.

11 cu. ft. Refrigerator
Huge 2 cu. ft. Freezer
A luxury refriger-
ator-freezer com-
bination at a real
saving over other
designs. Philco
1104

Town of Lake Furniture &
Utilities

1800-02 WEST 47th STREET
Corner Wood St.
LAfayette 3-7771-2
CASH OR CREDIT

Open Mondays and Thursdays
from 9 A. M. to 9 P. M.

TUKSTANČIAI PATENKINTU LIETUVIŲ KOSTUMIERIŲ.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galitė to išvengti. Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbės daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pasalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimą. Taisigi vartojamas nuo ezema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit Money Order arba nuykite į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai prasalina iš organizmo rūgštis ir nereika-linga šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga ma-terija lieka kune ir jūsų kraujuje. Jei turite sun-kumo nusišlapinti, jei pakčia dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, hugarą skauda, jaučiate nuo-vargį, jei jūsų paakiai patinė, vartokite

ZOLI ARBATA SANITAS NO. 101
Kaina \$1.10 su pristatymu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patirtimu.

Užsakymus su pinigais adresuokit taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

TAUPLYKITE MŪSŲ ISTAIGOJE
MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS.

JŪSŲ INDELIAI YRA APDRAUSTI
IKI \$5,000.00.

PER INSURANCE SAVINGS and LOAN
INSURANCE CORPORATION

MES PER 24 METUS VISIEMS IŠMOKEJOM
ANT PAREIKALAVIMO.

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres. ir Mgr.

2555 West 47th Street Chicago 32, Ill.
Telefonas LAfayette 3-1083.

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — KETVIRTAD., BIRŽELIO 22, 1950

DIDELĖ LIETUVIŲ IR UKRAINIEČIŲ DEMONSTRACIJA TORONTE

DALYVAVO 15,000 ŽMONIŲ

Eisena

Liūdnųjų birželio mėnesio įvykių minėjimą Toronte lietuviai pradėjo sekmadienį (birželio 18 d.) pamaldomis vietos parapijos bažnyčioje, po ko prasidėjo protesto eisena, kurioje dalyvavo keli tūkstančiai lietuvių, beveik visa Toronto lietuvių visuomenė.

Prie lietuvių eisenos prie Aleksandra parko prisijungė ukrainiečių eisena, kurie tą dieną taip pat protestavo prieš rusų okupaciją ir ukrainiečių tautos naikinimą.

Abiejų eisenų priešakyje buvo nešamos anglų, ukrainiečių ir lietuvių vėliavos, rusiškųjų komunistų likviduotų ukrainiečių vyskupų paveikslai ir vainikai, po to sekė lietuvių eisena su daugybe plakatų ir toli nusitęsusi ukrainiečių eisena.

Lietuvių nešamuose plakatuose buvo matyti tokie užrašai anglų kalba: "Stalinus yra didžiausias pasaulio kriminalistas", "Demokratijos, pakelkite geležinę uždangą, sunaikinkite diktatorių", "S. O. S. gelbėkite pavergtą Lietuvą iš Sovietų Sąjungos imperializmo", "40% Lietuvos gyventojų deportuoti komunistai", "15,000 lietuvių sovietiniai komunistai nužudė", "Sustabdykite genocidą Lietuvoje" ir daugelis kitų.

Panašūs plakatai buvo ir ukrainiečių, kurių vienas buvo ypač įspūdingas: "Nepamirškite kovojančios Ukrainiečių Pogrindžio Armijos".

Visa šita tyli, susikaupusi ir toli nusitęsusi eisena darė tikrai didingą įspūdį. Queen gatvės šalygatviai buvo apstoti žmonių, kurių daugelis sekė eisena.

Eisena sustojo miesto centre prie City Hall, kur yra nežinomojo kareivio kapas.

Čia pirmas trumpą kalbą pasakė ukrainiečių atstovas, po to ant nežinomojo kareivio kapo buvo padėtas ukrainiečių vainikas ir sugiedotas jų himnas.

Kaibos

Po to trumpą ir įspūdingą kalbą pasakė lietuvių atstovas (Dr. Kaškelis), kuris paminėjo liūdnųjų birželio dienų įvykius ir pabrėžė lietuvių pasiryžimą kovoti. Po kalbos buvo padėtas lietuvių vainikas ir sugiedotas lietuvių himnas.

Dar kalbėjo ukrainiečių ir baltgudžių atstovai.

"Mes nuvertėme vieną diktatūrą", reikšmingai pasakė ukrainiečių atstovas, "bet palikome kitą, keleriopai baisesnę. Ji užgniauzė jauną Ukrainos nepriklausomybę, pavergė Baltijos valstybes, pavergė Lenkiją, Rumuniją, Vengriją, Bulgariją, Čekoslovakiją, Rytų Vokietiją. Vakarij pavergė Kiniją, rytų ateis eilė Prancūzijai ir Did. Britanijai. Kas bus sekantis?"

Baltgudžių atstovas pareiškė, kad jie taip pat prisideda prie šios demonstracijos prieš rusiškųjų komunistų smurtą. Baltgudija — trečia savo didumu respublika vadinamejo Tarybų Sąjungoje — taip pat, kaip daugelis kitų rusų pavergtų tautų, siekia nepriklausomybės.

Miesto vardu kalbėjo vicemėras John Innes, kuris ypač paminėjo lietuvių, kuriuos jis pažįstas kaip gerus piliečius.

Anglų laikraščiai apie demonstraciją

Po jo kalbos sekė anglų himnas ir tuo demonstracija pasibaigė.

Demonstracijoje, Toronto rytinio laikraščio "Globe and Mail" vertinimu, dalyvavo 15,000 jaunų ukrainiečių ir lietuvių. Laikraštis idėjo nuotrauką prie nežinomojo kareivio kapo ir demonstracijos aprašymą. Taip pat eisena paminėjo viduriniojo laikraštis "The Star". Eisena ir vainikų padėjimas buvo filmuojama.

Eisenos metu buvo dalinamas Baltų Federacijos Kanadoje atsisaukimas anglų kalba. Atsisaukime yra du įspūdingi estų dailininko Saarnit

Igrivusios šulinio sienos užgruvo ant farmerio Randall, ant kurio galvos teko skardine uždėti, kad jis nenutroškėtų. Tatali atsitiko netoli nuo Elkhart, Indiana.

piešiniai. Vienaime gilinė, atsistojusi ant žemėlapių, braukia savo dalį, padaryta Sovietų Sąjungoje, per Baltijos valstybes. Po antru, vaizduojančiu kalinį užpakalį surištomis rankomis, parašyta: "Kalinių, kurie vežami bandė pabėgti, rankos buvo surišamos spygliuota viela." Pačiame atsisaukime aprašyti liūdnieji birželio mėnesio įvykiai ir bendrai rusiškųjų komunistų siautėjimas Pabaltyje. Gale pareiškimo sakoma:

"Mes iš vien kovosime už teisingumą ir mūsų teises, nes mūsų tautos kenčia tą patį likimą ir turi tą patį viltį — vilktį, kad teisybė ir teisingumas, galų gale, nugalės, kad laisvė išauš visiems, komunistų pavergtiems."

Birželio įvykių minėjimas

Tą pat dieną 4 val. p.p. įvyko bendras trijų Pabaltijo tautų liūdnųjų birželio įvykių minėjimas, surengtas Baltų Federacijos Kanadoje.

Šią minėjimą aprašė kitas didysis Toronto dienraštis "The Telegram", kurio aprašymą paduodu: "Gėdi raudonųjų sumtų baltų Sibire", rašo laikraštis. "Nyki mirties žengimo nuotaka viešpatavo vakar, kai Toronto baltai susirinko ir iškilmingai paminėjo baltus Sibire."

Virš 1,600 kanadiečių — latvių, lietuvių ir estų kilmės, — perpildė Bloor gatvės United Church, kad paminėtų birželio 13 ir 14 dienas, 1941 metų, kada pirmieji būriai jų tautiečių buvo ištremti į Sibirą.

"Komunizmas — žmonių mirtis"

Baltų Federacija Kanadoje, paminėjo rengėjai, visa tai išdėstė atsisaukime, pavadintame "Komunizmas — žmonių mirtis."

Per vieną birželio 14 naktį, 1941 metų, Baltijos valstybės neteko 59,158 gyventojų, sakoma atsisaukime. O pirmieji sovietų okupacijos metai kaštavo trims mažoms tautos 144,217 gyventojų.

Pagyres tris nukentėjusias tautas už jų kovą dėl "laisvės, teisės ir garbės", Dr. Sidney Smith, Toronto Universiteto prezidentas, pageidavo, kad "jis, kaip kanadietis, galėtų sėdėti, kur jūs sėdite, ir patirti šį tą apie jūsų jausmus ir siekimus..."

Dr. Smith, smerkdamas vartojamą DP raidžių, kaip iškalbėlės pažymėjimui asmenų išvartų iš savo gimtinio krašto ir priverstų ieškoti prieglaudos naujajame pasaulyje, tarė:

"Norėčiau, kad tokio pavidalimo niekad nebūčiau girdėjęs. Greičiau, negu displaced persons, aš pasakyčiau, jūs esate well-placed persons. Ge-

rai įvietinti asmenys geresnės Kanados sukūrimui, nepaaukojant ryšio su jūsų tėvynėmis."

Baltų Federacijos prezidentas Vytautas Gylys, einas pareigas Lietuvos generalinio konsulo Kanadoje, tarė, kad žmonijos sąžinė pabunda faktui, kad sovietų okupacija sunaikino visą, ką Baltijos valstybės sukūrė per 22 metus savo nepriklausomybės (prisikėlę iš pirmojo pasaulinio karo griuvėsių).

I kiekvieną tautinę grupę kreipėsi jos narys Federacijos Taryboje. Į estus kalbėjo A. Ekbaum, į latvius — O. Brenkis, į lietuvių — Vytautas Gylys. Po kiekvienos kalbos buvo sugiedotas atitinkamas tautos himnas.

Meninė programa

Laikraštis talpina tautiškaiss rūbais apsirengusių mergaičių nuotrauką, kurioje yra Valde Dielininkaitė, Mona Newman, Birutė Viliūšytė, Viva Park ir Nijolė Racevičiūtė.

Antroje paminėjimo dalyje pasirodė visų trijų tautų atstovai su savo menine programa. Lietuvių atstovavo J. Simonavičius, padainavęs The Lords Prayer ir Šopino improvizaciją. Porą dalykėlių padainavo Verikaitė oltetas.

Po programos buvo priimta atitinkama rezoliucija Jungtinių Tautoms.

Galų gale, reikėtų pridurti, kad liūdnųjų birželio mėnesio dienų minėjimas visoje Kanadoje praėjo įspūdingai. Visai pripuolamai man teko išgirsti per radijo pranešimą, kad Baltų Federacija Hamiltone rengia rusų okupacijos ir pirmųjų trėmimų paminėjimą.

J. J.

AUKŠČIAUSIO SOVIETO SUSIRINKIMO PROGA

Dabar įdomiausias pasauly ir gal moderniškiausias parlamentas yra SSSR taip vadinamas bendras ir tautų Aukščiausi sovietai. Jie įdomūs tuo, kad čia susirenka visi nebyliai, tai lygt būtų žuvų parlamentas.

Rusų imperijos absoliutės monarchijos laikais buvo skirtas iš didikų luomo a'stovų senatas. Jame susirinkdavo visi gerokai pagyvenę didikai. Nors tai ir buvo monarchio-caro pakalikai, o vis tiek jie turėjo teisę kalbėti, — kalbėti, kada norėjo ir kada norėjo. Jie turėjo teisę daryti carui įvairias rekomendacijas ir net pasisakyti dėl valdžios darbų. Rusų satyrų tas anų metų senatas buvo praminėtas baltąja smirdančia jūra, kadangi jame susirinkdavo visi žilagalviai ir posėdžiui pasibai-gus tarnautojai skubėdavo atidaryti langus — orą išvėdinti, nes posėdžių metu salė kietai būdavo uždaryta. Mat, tų senių tarpe būdavo visokių reumatikų, padagrikų ir kitų, kurie nemėgo šviežaus oro srovės.

Dabartinis bolševikų išradimas — Aukščiausias sovietas — iš esmės visai sutampa su anuo senatu, bet išvirsiniai jis labai skiriasi. Pirmiausia sudaroma rinkimų komedija, nors renkama gali būti tik ištikimiausi, tai yra diktatūrai klusniausi. Kandidatus paskiria diktatoriaus sferos, ir jų paskiria tik tiek, kiek renkamų turi būti. Aukš-

čiausių sovietų posėdžių metu niekas neturi teisės savo noru kalbėti. Čia viskas numatyta ir nužiūrėta iš anksto. Kam pavesta kalbėti, tai kalbėti gali jis tik tiek, ir tik tai, kas jam nurodyta. Niekas neturi teisės posėdžių metu išeiti ar pavėluoti į posėdį. Svarbiausias tokio deputato rūpestis, tai laiku paploti ir laiku kur reikia atsistoti. Plo-jant jis negali būti abejingas ir turi pradėti ploti kartu su visais.

Nors tai susirenka ištikimiausi iš ištikimiausių, tai yra visu šimtu procentų pastumdėliai, pataikūnai, bet ir jie posėdžių metu iš visų pusių yra saugojami ir stebiami. Juos saugo ir stebi tuo metu suvarytas visas sėklų būrys, kurių beveik tiek pat susirenka, kiek pačių deputatų. Ir tie patys deputatai gerai žino, kad jie sekami, todėl visi stengiasi būti sėklų aki-vaizdoje, kad iš visų pusių jie būtų pastebiami. Antraip, gali ateiti karjeros galas. Tam žuvų parlamentui iš anksto paruošti visi nutarimai, rezoliucijos, sąmatos ir visa kita. Deputato pareiga tik pranešimų išklausyti ir išklausių paploti. Kito panašaus parlamento nėra ir nebuvo pasaulyje.

—Subkomitetas nutarė traukti teismam Philip Jaffe už ne-kiek renkamų turi būti. Aukš-

Pavasarinis Išpardavimas MOTERIMS ir VYRAMS

Vyrams: SPORTINIŲ BALTINIŲ, visokių rūšių size — 50. sport. Marškinų iki 18 size'o darbiniių, išveiginių kelniių, pajamas, šlip-sų (ites) ir tt. Moterims: NYLONS pavasariinių spalvų, pirštinių, apatinių, spalvotų, naktiniai maršk. tik \$1.44 ir aukščiau. Suk-nelių cotton'inių ir rayons. Size'ų iki 50. Maloniai prašau apsi-lankyti ir apsirūpinti pavasariškais aprėdais prieinama kaina.

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3401 So. Halsted St. Chicago, Ill.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place. CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.

AID OVERSEAS, INC., siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chi-cago siunčiami AIR MAIL. Kely dinge siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.60

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.60

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95

3 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualet muilo

SIUNTINYS Nr. 25

E) 10 sv. gryn. kiaul. taukų \$4.25
C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 5.40
D) 37 sv. gryn. kiaul. taukų 8.85

SIUNTINYS Nr. 30

A) 5 sv. degintos kavos \$5.50
B) 5 sv. deg. kavos 5 skard. dėžutės \$5.80

SIUNTINYS Nr. 93—\$6.95

5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos

SIUNTINYS Nr. 94

A) 5.5 sv. šokolado \$4.50
B) 8 sv. bičių medaus 4.80
C) 5 sv. kakavos 3.40
E) 10 sv. džiovintų savyų 3.60
I) 5.5 svarų margarino 3.50

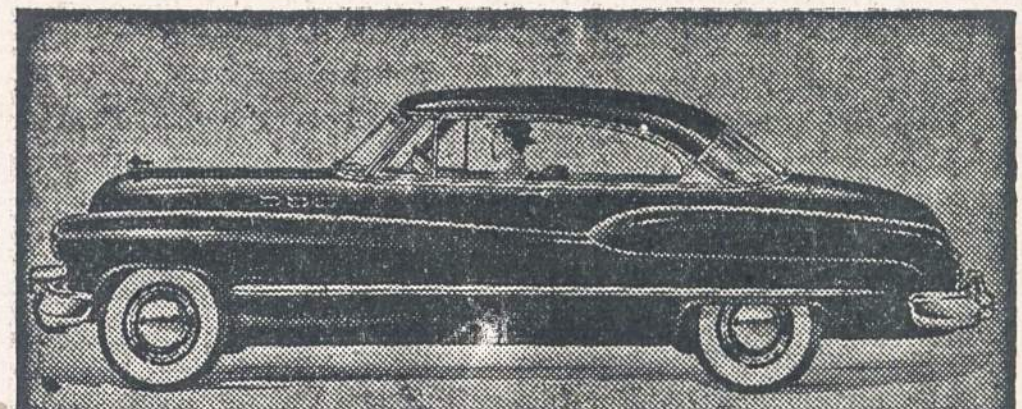
Kodėl CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

TAIP SMARKIAI AUGA TURTO IR TAUPYTOJAIŠ? Todėl, kad pas mus kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$5,000 by an agency of the United States Government... Todėl, kad pas mus valdyba ir direktoriai darbiai ir gabiai veda biznį ir išmoka aukštą dividendą savo taupytojams... Todėl, kad pas mus patarnavimas yra mandagus ir teisingas. Per 1949 metus pas mus padėjo naujus taupymo accounts virš 1,200 ypatų, o turtas per tą laiką paau-govirš 1,000,000 dolerių. Dabar mūsų turtas siekia artį 5,000,000 dolerių. Mes kviečiame kaip vietinius, taip ir tolimesnius lietuvius: padėkite savo pinig-us šioj tvirtai apdraustoj finansinėj įstaigoj... Pas mus galite taupyti ir per laisčius. (Klauskite).

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. Tel. GROvehill 6-7575 J. PAKEL, President.

TA
BUICKA
ŠIANDIEN
GALITE
GAUTI
PAS

Milda Buick Sales

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys.
907 W. 35th STREET Tel. LAfayette 3-2022

3—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —KETVIRTAD., BIRŽELIO 22, 1950

RAKANDAMS
STIKLINIAI VIRŠIAI
Paprasti ir Dailūs Veidrodžiai
Dyukai apskaičiavimas.
PAQUIN GLASS COMPANY
4201 So. Albany. FRontier 6-4888

Sienom Popieris 33 1/3% Pigiau
Pure-Lead-Oil House Paint
Self-Cleaning gal \$3.95
1 Coat Flat Paint, plaunamas gal \$2.95
1 Coat Enamel, baltas. Gal \$3.95
Kaip tik stiklas. Gal \$3.95
Mes pristatysime į jūsų namus kas-dieną DYKAI. Šaukite: LA 1-0104.
BERLAND'S PAINT COMPANY
3544 W. 26th — 1917 So. Halsted.
Tel. LAwndale 1-0104.
DYKAI kvorta Linoleum Finish su kiekvienu telefonu užsakymu. Padarykit savo linoleum kaip naują.

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVES

PECIAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKAIBE-MOS MASINOS, BALDAI, MAT-RACAI, KLIMAI, LOVOS IR VAIKU BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Iškėlimai.
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio pro-gramas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGUS, 5000 watts—1390 kil.

Con. 63rd and Justine

Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Išimtinai Malevos, Sienu Popierio ir Langams Uždangų Krautuvė.
DIDELIS IŠPARDAVIMAS EINA DABAR!
Bergman's Best House Paint puikiausios kokybės. Gal. \$4.39
Pasirinkimas Dutch Boy Sumai-sytų Malevos Produktų.
Bergman's Best Interior Gloss dėl virtuvų ir maudynių, balta ir vė-liausių spalvų. Kvorta \$4.30
Bergman's Velvet Flat Oil Paint, plaunama — nėra geresnės, balta ir spalvota. Spec. už gal. \$3.49
Aplankykite Bergman's ir gaukit draugišką patarimą kaip malevoti ir dekoruoti jūsų namus ekono-miškiausiu būdu. Popiera aptri-muojama Dykai. Pristatom dykai. Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Bergman's neturi jokių skyrių. Valandos: Atdara: Pirmadienį ir Ketvirt. iki 9:00 vak. Antr., Treč., Penktad. ir Šeštad. iki 6 popiet.

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė Šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra su-radęs jos gėlo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline Šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo vi-sokių karščiavimų drugiu, nuo vidurių uždegimų ir alliuosavi-mui suraikioti ir neveiklų sava-rių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraliziaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiunčiam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

"NAUJENAS" SKAITO VISD SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISIN-GIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

1950 METAI BUS GERI METAI

Pasidėkite savo sutaupas saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

S.
L.
A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudus tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broiš-kais ryšiais vienon didėlėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus nau-jiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudus nedaro sau pel-no, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdrauda. Susivienijimas veikia kultū-rinėje dirvoje, stiprina lietuvių ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.
Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. orga-nizatorių. Kai vienas jų organizatorių atsilankys į jūsų namus, pa-klauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

367 West 36th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Jungtinės Valstybės, ne Chicago:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Metams 4.50
Pusei metų 2.25
Trims mėnesiams .90
Vienam mėnesiui .30
Chicagoje per išsiuntimą:
Viena kopija 4c
Savaitė 2c
Mėnesiui .90

Užsieniuose:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienuos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Hasted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

"Gerovės Valstybė"

Republikonų partijos vadai nuolat atakuoja Trumano administraciją už tai, kad ji norinti iš Jungtinių Valstybių padaryti "welfare state" — "gerovės valstybę", kurioje žmonėms nebereikės rūpintis savo likimu, nes juos globos valdžia, suteikdama kiekvienam uždarbį, butą, maistą, drabužį, apšvietą ir gydytojo pagalbą. Tokioje valstybėje, sako jie, būtų panaikinta "privati iniciatyva" ir kartu su ja išnyktų asmens laisvė. Jungtinių Valstybių santvarka pasidarytų visai panaši į Sovietų Sąjungos.

Baisus dalykas, ar ne?

Bet štai užvakar JAV senatas 81 balsu prieš 2 priėmė bilį, kuris maždaug dvigubai padidina senatvės pensijas, mokamas pagal Federalinę Socialinio Saugumo sistemą; praplečia tos sistemos veikimą, pridėdamas apie 10 milijonų asmenų prie 35 milijonų, kurie jau yra apdrausti, ir palengvina sąlygas pensijai gauti.

Tai stambus socialinio saugumo sistemos pagerinimas. Jeigu republikonai mano, kad yra "pavojinga" valstybei rūpintis žmonių gerove, tai kam jie už šitą bilį balsavo? O jie balsavo už jį kuone visi. Priešingai buvo tikslai du.

Nei senatorius Taftas, nei kiti "privatios iniciatyvos" gynėjai, balsuodami už didesnę senatvės pensijas didesniai skaičiai žmonių, nebijojo, kad Jungtinės Valstybės nudardės ir bolševizmas. Jie žino, kad tokio pavojaus čia visai nėra. Bet jie bijojo žmonių, kurie senatorius renka. Ateinantį rudenį tie balsuotojai nuspręs, kurie iš kandidatų senatorių privalo grįžti į Washingtoną, o kurie ne.

Stengdamiesi tų balsuotojų norus patenkinti, jie ir priėmė Trumano administracijos pateiktą bilį, nepaisant to, kas jų pačių buvo iki šiol priešnektą apie "gerovės valstybę".

Atstovų butas buvo jau pernai priėmęs panašų bilį. Skirtumas tarp jo ir senatorių priimto teksto išlygins konferencija.

Amerikiečiai Remia Schumano Planą

Šešių Europos valstybių atstovams susirinkus Paryžiuje svarstyti "Schumano planą", kuris siūlo sujungti Prancūzijos ir Vokietijos plieno ir anglies pramonę, 118 žymių amerikiečių pasiuntė jiems laišką, pareikšdami savo pritarimą. Tarp pasirašiusių laišką yra tokie stambūs asmenys, kaip gen. George C. Marshall ir Henry L. Stimson, buvusieji valstybės sekretoriai; gen. Lucius D. Clay, buv. Vokietijos karo gubernatorių; senatorius Paul H. Douglas ir k.

Komitetas, kuris paruošė laiško tekstą, išleido pareiškimą, apgailestaudamas britų Darbo partijos nepriėmimą planui, bet kartu pastebėdamas, kad Britanijos

darbiečiai neišreiškia Europos socialistinių partijų nusistatymo, nes šios pasisakė už Schumano planą.

Tą planą remia ir Amerikos Darbo Federacija. Jos viceprezidentas Matthew Woll pareiškė, kad Schumano sumanymas geras, bet jįsai neprivalo būti panaudotas tokių atžagareivių, kaip kancleris Adenauer, kurie nori juo pridengti stambiojo kapitalo interesus.

APŽVALGA

PRITARIA A-BOMBOS VARTOJIMUI

Prof. Arthur H. Compton, atomo energijos specialistas, tikisi, kad niekad daugiau nebereikės vartoti atominio ginklo kare, bet jisai mano, kad Jungtinės Valstybės pasielgė teisingai, panaudodamos tuos ginklus Japonijoje. Dvylikai dienų praėjus po to, kai buvo numesta atominė bomba į Hirošimą, karas pasibaigė.

Prof. Comptono nuomone, būtų buvę "išdavikiška žmonių atžvilgiu", jeigu Jungtinės Valstybės, turėdamos atomo jėgą savo rankose, nebūtų gaminusios atominio ginklo ir nebūtų jį vartojusios.

Atominiai ginklai, sako mokslininkas, turi didelę reikšmę ir dabar, nes jie apsaugoja Vakarų nuo galimos Sovietų agresijos.

Cheminės sprogstančiosios medžiagos gaminti yra pigiau, negu atominės. Bet viena atominė bomba padaro tiek žalos, kiek šimtai paprastųjų bombų. Jeigu reikia kirsti smūgį prieš šitą daugia kaip už 1,000 mylių, tai lengviau yra pasiųsti vieną lėktuvą su atominė bomba, negu šimtus lėktuvų su paprastomis bombomis.

Todėl atominė bomba yra tinkamiausias ginklas nubausti agresorius, kuris drįstų pradėti karą. Amerika pasirašė bendrą apsigynimo sutartį su Š. Atlanto tautomis.

"Tuo būdu", sako prof. Compton, "apgynimasis sričių, už kurias mes esame pasiėmę dalį atsakomybės, reikalauja, kad Jungtinės Valstybės būtų pasiruošusios atsakyti į agresiją tokia jėga, kad niekam nebūtų naudinga pradėti karą."

Atominė jėga Amerikos rankose šiandien yra, gal būt, stipriausia apsauga nuo agresijos ir naujo pasaulinio karo.

IŠDAVIKIŠKA PROPAGANDA

"Laisvė" ragina žmones remti "Stockholmo rezoliuciją", kurią pagamino Maskvos dirguojamas "pasaulio taikos partizanų kongresas".

Toje rezoliucijoje reikalaujama besąlygiai uždrausti atominis ginklus ir įsteigti "griežtą tarptautinę kontrolę atominiams ginklams".

Tai grynas humbugas. Sovietų Rusija niekad nesiėmė, kad kas nors kontroliuotų jos atominio ginklo gamybą.

Jungtinės Valstybės pirmos pasigaminimo ir panaudojo atominę bombą. Po karo, kai dar ne viena kita šalis neturėjo atominio ginklo, Jungtinės Valstybės pasiūlė pavesti atominės energijos kontrolę tarptautinei įstaigai. Sutikdamos perduoti tai įstaigai ir visas atomo bombos darymo paslaptis, tik statė vieną sąlygą: kad tarptautinė kontrolė būtų tikrai efektinga.

Bet Sovietų valdžia šitą pasiūlymą atmetė. Ji ypač nenorė, kad tarptautinė įstaiga, kontroliuojanti atomo energiją, turėtų teisę inspektuoti (apžiūrėti) atominės įmonės. O be inspekcijos kokia gali būti kontrolė?

Taigi tas Kremlius sukčių sugalvotas "griežtos tarptautinės kontrolės" reikalavimas yra melas ir apgavystė.

Toliau "Stockholmo rezoliucijoje" sakoma:

"Mes laikysime kariniu kriminalistu tą valdžią, kuri pirmą kartą atominį ginklą naudoja prieš bet kurią šalį."

Bimbinių organas agituoja už pasirašymą po šiais žodžiais. Pagalvokite, ką jie reiškia.

Sovietų Rusija jau yra pagrobusi ir pavergusi visą eilę kaimyninių šalių. Ji laiko tenai stiprias kariuomenes. Vieną gražią dieną Sovietų armija gali pradėti puolimą prieš kurį nors dar jos neužkariotą Europoje arba Azijoje kraštą. Jeigu ji imtų veržtis, sakysime, į Prancūziją arba Turkiją, tai visos Š. Atlanto tautos turėtų eiti į pagalbą bolševikų užpuoltai tautai, nes jos yra pasirašiusios bendrą apsigynimo sutartį. Amerika tokiu atveju neabejotinai paleistų į darbą atominės bombas prieš agresorių.

Bet pagal "Laisvės" peršamą rezoliuciją Amerikos valdžia, šitaip pasielgdama, virstų "kariniu kriminalistu"!

Ne Rusija, kurios armija pradėjo karą, įsiverždama į svetimą žemę, būtų "karo kriminalistas", bet Amerika, kuri stengiasi padėti užpuoliko aukai!

Štai už ką agituoja bimbinų organas.

RAUDONOJO VORO TINKLUOSE

Rašo A. SERMUKSNIS

(Tęsinys)

Pilni miškai sudaužytų ir sudegintų tankų ir mašinų. Taip pat daug ir pabėgėlių vežimų, kurie dabar išdraskyti ir apversti išsimėčiusiais toli aplinkui įvairiais daiktais arba iš tolo baltuoja paleistomis iš pagalvių plunksnom. Saulė kuo arčiau į vidudienį tuo daugiau kepina ir prakaitas srovėmis bėga per veidą ir nugarą. Žmonės keikdamiesi vos velkasi, o žygiavimo tempas smarkus: visą laiką beveik bėgte. Matyti enkavedistai labai skuba, nes sugaudytus žmones turi perduoti į frontą, o paskiau vėl gaudyti ir papildyti fronte žuvusiuosius. Tokiu tempu einant kiekvienas žingsnis tai kančia. Vistiek, kad ir kas negali eiti nieks jo neveža, turi atsilikti nuo kolonos lazda pasiremdamas eiti.

Feliksas dar blogiau atrodo negu aš, vos-vos paeina. Vienas dalykas jis gerokai vyresnis už mane, o svarbiausia, kad visą laiką buvęs žofieris, tai visai nepratęs pėsčias žygiuoti. Visų vienintelis troškimas, kad tik greičiau poilsis. Tačiau poilsis taip negreit ateina, o sustojus tos kelios minutės nejučiuo prabėga: nespėjai atsisėsti ir apraišioti sužeistų kojų — jau kelk. Pas rusus gerai sutvarkyta: miego maža, poilsio nėra, apie kitką nebėra kada ir galvoti. Šiandien kalbinau bėgti kitą, Kostą Malčukovičių, berods iš Alytaus, tai vis sako ryt, laukim momento. Bet taip belaukiant momento vis sunkiau bus pabėgti. Idomi Kosto tragedija, jis keturis metus išbuvo vokiečių kacetė, serga dezinterija, išdžiūvęs kaip šakalys ir vos gali paeiti. O tačiau išėjus iš kacetės ir nespėjus atsikvėpti enkavedistai sugriebė ir įstatė į rikiuotę.

Pakelėmės rusų palikti arkliai nulažtomis kojomis išbėdė žvengia. Klaukus vaizdas, gaila gyvulių nors nušautų, bet kas rusams galvoj. Kuo didesnis chaosas ir netvarka, tuo jiems geriau. Sustojom Bublitz, nužygiavus per dieną 46 km. Visi nežmoniškai pavargę sugulam vienoj patalpoj, bet vos sugulus užpuola vokiečių lėktuvai, turim skubiai kraustytis į kitą miesto kraštą.

Jisai puikiai žino, kad ta "Stockholmo rezoliucija" yra skleidžiama su tikslu apšmeigti Jungtines Valstybes. Remdama ją, "Laisvė" tarnauja šios šalies priešams.

Šiandien sustojimo vietą pasiekiam nužygiavę apie 26 km. Belgard miestas. Miestas buvęs didelis ir gražus, dabar beveik visas sugriautas. Čia apsisistojam didžiulėse kareivinėse iš kurių visus baldus iš visų aukštų per langus išmėtom žemyn. Pakyla didžiuliai dulkių debesys ir laužomų baldų triukšmas. Taip valom naująją Europą...

Apsitvarkę, skubų pas Juozą D. Randu visus keturis, nuoširdžiai išsibučiuojam. Išsipašakojau savo vargus ir bėdas. Juozas D. iš savo vietos

Balandžio 7 d.

TOLIAU tolimesnės dienos panašios viena į kitą. Sunkus neįprastas žygis su kruvinom kojom, nerami širdis ir noras kaip nors iš to pragaro pasprukti. Didelė laimė, kad to mūsų vargo nemato artimieji ir jiems dėl to širdis neskauda. Šiandien atžygiavom 30 km. ir sustojom buvusioj Arbeidienst stovykloj. Stovykla labai gražioj vietoj prie ežero, tik rusų taip sujaukta, kad baisu įeiti į vidų. Iki vakaro buvo keletas valandų nudžiūgom galvodami gausim pasisėsti. Tačiau nespėjus susitvarkyti visus išvedė politiniam apšvietimui. Kol pasibaigė pasikaitos ir saulė nusileido, pasidarė šalta, tik tada liovėsi pulko politrukas kalbėjęs. Ryt dienos žygi jau žinom — pasiekti Belgard.

Balandžio 8 d.

RYTE VISUS surikiavus žygiui, buvo skaitomas iš fronto pranešimas. Prieš mus atvarė ir pastatė kitą kuopą. Apžiūriu prieš save stovinčius vyrus, jie dar tebėra civiliška apsiirengę. Tik staiga matau pirmoj eilėj pypkę įsikandęs Juozas D.

— Juozai, kaip tu čia pakliuvai? — klausiu aš.

Mirkt, mirkt akimis, matau, kad manęs nebeatpažįsta. Pasisakau kas aš. Tik tada prisimena ir pažįsta, nes uniforma ir nuovargis labai mane pakeitė. Kartu su juo iš Turčinų du broliai Juozas ir Jonas M. ir Naumiesčio Rak. Sakėsi matęs ir Juozą Dom., bet jo čia nebuvo. Daugiau nespėjom pasikalbėti, nes tuojau išžygiavom, bet susitarėm vakare susitikti.

Bežygiuojant linksmesnės mintys ateina, nes dabar aš ne vienas, bet būsim būrelis pažiūstamų lietuvių. Laikę poilsio suplaustau savo batus, nes kojos kruvinos ir sutinusios nebelenda į batus. Dauguma taip padaro ir žygiuojant ne taip kojas spaudžia.

Šiandien sustojimo vietą pasiekiam nužygiavę apie 26 km. Belgard miestas. Miestas buvęs didelis ir gražus, dabar beveik visas sugriautas. Čia apsisistojam didžiulėse kareivinėse iš kurių visus baldus iš visų aukštų per langus išmėtom žemyn. Pakyla didžiuliai dulkių debesys ir laužomų baldų triukšmas. Taip valom naująją Europą...

Apsitvarkę, skubų pas Juozą D. Randu visus keturis, nuoširdžiai išsibučiuojam. Išsipašakojau savo vargus ir bėdas. Juozas D. iš savo vietos

buvo išvykuotas virš 50 km., kur juos pagavo rusai. Seima ten juos, o juos paėmė į kariuomenę. Kalbini bėgti brolius, kurie su tuo gana greit sutinka. Sutariam ryt vakare. Pasakau jiems, kad Būtow du pabėgo, o pakeliui į Rummelsburg pabėgo dar 4. Išsikiriam tikėdami ryt ką nors padaryti.

Balandžio 9 d.

ŠIEK TIEK susitvarkom, manėm gausim kruvinas kojas kiek apgydyti. Nuo pusryčių beveik iki pietų gavom pamiegoti. Tik staiga po pietų visiems rikiuoti ir žygiuoti tolyn. Taip mūs planai pabėgti ir nepasisėkė. Kad ir pailsėjus, bet kojos sunkiai tarnauja, žaizdos skauda.

Nužygiuojam 22 km. ir nakvojame kaime. Rusai pasipila po kaimą plėšti ir medžioti, bet lietuviai nei vienas neina.

Balandžio 10 d.

RYTE VĖL tolyn. Prieš išžygiuojant įvyko mažas incidentas. Du lietuviai jauni vyručiai, netekę kantrybės bandė bėgti, bet juos sučiupo. Sučiupę apdaužė buožėmis ir pastatė būrio priešaky išvarė tolyn. Manėm, kad kartą išsigaudo, bet pasibaigė tik apdaužymu. Teko vėliau su jais pasikalbėti.

— Vistiek dar kartą bandysim bėgti. Šį kartą išsigaudo jau nesučiups, — jie sako.

— Visa bėda, kad negerai pasislėpėm ir greit pajuto, kad mūsų nebėra, — dar pridėjo užsigalvoję.

— Sėkmės sekančiam kartui, — sakau atsisveikindamas, — aš irgi su draugais ruošiuosi bėgti.

Šiandien žygis netrumpas. Nueinam 36 km. ir nakvojame Labes. Miestas beveik išsiai sugriautas, tad nakvojame miestelyje. Nakties metu vos sumigus pradėjo vokiečių lėktuvai bombarduoti. Turėjom skubiai iš trečio aukšto leistis žemyn. Aukų nebuvo. Jau nuo Būtow esam atžygiavę 210 km.

Balandžio 11 d.

ŠIANDIEN nužygiuojam dar 38 km. Po pietų aš visai iškritnu iš rikiuotės, pakelėj palikau gulėti, tik tada paėmė ant gurgulės vežti. Beveik laimingas jautiesi galėdamas važiuoti ir duodamas nors biškį pailsėti skaudančiom kojom. Šiandien pranešė, kad jau ryt pasiekim stovėjimo vietą. Tas jau seniai buvo galima jausti, kasdien fronto dundėjimas artėjo ir artėjo. Dabar nepalaujamai girdim patrankų šūvius ir lėktuvų bombardavimus. Klauku, mes stengėmės bėgti tolyn nuo fronto, o dabar priešingai — bėgte bėgam į ugnį.

(Bus daugiau)

"NAUJIENAS" skaito visuose srovėse: darbininkai, biizieriai, profesionalai, dvasininkai, nokslininkai ir valstybininkai.

PRŪSŲ KALBOS PAMINKLAI

Rašo PROF. VACLOVAS BIRZISKA

1561 m. pasirodė paskutinis mums žinomas prūsiškas tekstas — "Stas likuts Catechismus Mixkai bhe Prūsiskai". Ir čia duodamas dvigubas tekstas — vokiškas ir prūsiškas; vokiškas tekstas pavadintas Enchiridionu. Jis rėmėsi daugiausia 1543 m. Liuteriaus enchiridionu. Tai didžiausias, 131 puslapio, žinomas prūsiškas tekstas, kuris dabartiniu metu sudaro svarbiausią medžiagą prūsų kalbai tirti. Spausdinta jo, greičiausia, ne daugiau kaip ir anų dviejų katekizmų, nes jo teisiško tik trys egzempliorai, tarp kurių yra dar nežinomi skirtumų, atsiradusių įtraukiant korektūras pataisas jau dalį egzempliorių išspausdinus. Vertė Abelis Vilis (Will) (mirė apie 1577 m.), pats kilimo, greičiausia, ne prūšas, bet gal lietuvis, nors visai galimas daiktas, kad nuo mažų dienų augęs tuose pačiuose Pobetuose, kur jis vėliau buvo klebonu ir kur, tarp prūsų gyvendamas, galėjo ir prūsiškai pramokti. Galimas daiktas, kad jis buvo sūnus ar artimas giminitis Mykolo Vilio iš Karaliaučiaus, kuris buvo vienas pirmųjų Mažosios Lietuvos katalikų kunigų, perėjusių į protestantus, ir kuris buvo protestantų kunigų Pobetuose maždaug nuo 1520 m. ligi 1540 m., o paskiau išsikėlė į Klaipėdą. Matyti, kad tuoj po jo į Pobetus ir buvo paskirtas kunigu Abelis Vilis, kuris čia buvo keliasdešimt metų ir tik po 1566

m. apakęs buvo apgyvendintas Karaliaučiaus prieglaudose, kurioje ir mirė. Kunigaikščio Albrechto įsakymu jis buvo apsiėmęs ir prūsų kalbą išvesti enchiridioną. Šiam darbu atlikti jis pritraukė padėjėjų Povilą Megotte iš Bogėjų, kuris Pobetuose buvo bažnytinis vertėjas (tulkas) ir prūsų, lietuvių ir kuršių kalbas. Iš to daugumas, kas šį katekizmą vėliau tyrė, darė išvadą, kad Vilis ar visai pats prūsiškai nemokėjo, ar tik labai silpnai temokėjo. Tačiau E. Hermannas, o ypač įtikinamai A. Bezzenbergeris įrodo, kad padėjėjas Vilius buvo reikalingas ne todėl, kad jis pats nebūtų prūsiškai mokėjęs, bet tik tam, kad greičiau atliktų sunkų vertimą į kalbą, kuri prieš tai buvo kaimiečių kalba, neturėjusi net vardų daugumai religinių sąvokų, kurias įveda katekizmas. Darbą pradėjęs, Vilis turėjo greitai jį sustabdyti, nes, kaip jis 1554 VII 26 viename savo laišku skundžiasi Jonui Funckui, per kurį Albrechtas ir buvo pavadęs jam vertimą atlikti, jo tulko ponas Jurgis von Eichichtas, kurį Vilis vadina tiesiog "šėtono įrankiu", tiek paatrinęs baudžiavą, kad Megotte visiškai neturėjęs nei laiko, nei jėgų padėti versti. Galimas daiktas, kad dėl tos priežasties ir pats vertimas tiek užsitęsė: darbas pradėtas versti dar prieš 1554 m., buvo baigtas tik apie 1561 m. Prie išspausdinto enchiridiono buvo pridėta paties kunigaikščio Albrechto prakalba, pasirašyta 1561 m. kovo 4 d., kurioje jis įsako stengtis visiems kunigams bažnytinuose santykiuose verstis be tulku, kiekvieną sekmadienį skaityti liaudžiai atskiras dalis iš katekizmo ir jas aiškinti. Be to, jis čia pat įsako ieškoti prūsų tarpe gabių ir į mokslo linkusių

jaunuolių, kurie vėliau, aprūpinti kunigaikščio stipendijomis, galėtų išeiti mokslus ir virsti kunigais bei pamokslininkais; juo geriau jie mokėsi prūsiškai, juo jie būsią naudingesni Prūsijos bažnyčiai. Paskutinį knygų trečdalį sudarė bažnytinės agendos (Kirchen Ordnung) krikšto ir santuokos dalių vertimas. Pats darbas nebuvo visiškai tobulas, ir dėl jo vertės prūsų kalbai pažinti kalbininkų tarpe eina nuolatini ginčai: vieni tą plačiausią ir turtingiausią prūsų kalbos paminklą laiko svarbiausiu prūsų kalbai pažinti paminklu, kiti vėl tvirtina, kad pats Vilis nemokėjęs prūsiškai, visur pasitikėjęs Megotte, kuris daugelio vietų vokiško teksto, iš kurio buvo versta, visiškai nesupratęs, ir todėl nesą galima pasitikėti nei kalba, nei žodynu, nei gramatika, kiek jie skiriasi nuo kitų žinomų prūsų kalbos paminklų. Šiuo reikalu griežtai priešingas pažiūras pareiškė Bezzenbergeris, Bernkeris, Trautmannas, Gerulis, Endzelynas, Zubaty, van Wijkas, pagaliau 1940 m. Z. Rysiewiczus. Teisybė, greičiausia, glūdi tarp tų dviejų griežtai priešingų nuomonių. Bet pats tas vertimas praktiškai reikalingas neilgai buvo vartojamas, nes, išnykus didesnėms prūsų saloms, greitai beveik visose prūsų gyvenamos vietose prūsų kalba pamaldosė buvo pakeista vokiečių ir tik kai kur, kur prūsai gyveno sėmėšrai su lietuviais, lietuvių kalba. Dėl to ir vienintelis mums žinomas rašytojas, kilimo prūšas, Jonas Brektūnas savo gausius raštus rašė jau nebe prūsiškai, bet lietuviškai. Enchiridiono tekstas pirmą kartą kalbos mokslo reikalams buvo pakartotas 1821 m. Jono Severino Vaterio, paskiau 1845 m. G. H. F. Nesselman-

no, 1889 m. Uhlenbeko, 1896 m. E. Bernkerio ir 1909 — 1910 m. R. Trautmanno.

Enchiridioną išspausdinus, daugiau naujos prūsų kalbai pažinti medžiagos (išskyrus anksčiau minėtus vietovardžius ir asmenvardžius) jau neberandama ir nebeskelbiama. Visi, kas vėliau rašė apie prūsus ir jų kalbą, vis karloja tą pačią medžiagą, gal išskyrus vieną Motiejų Pretorijų, kuris savo XVII a. pabaigoje parašytame darbe "Deliciae Prussicae" buvo pridėjęs vieną kitą naują žinėlę apie prūsų kalbą ir kuris, be kitko, nurodo, kad jis turėjęs savo rankose žinomojo Mažosios Lietuvos kartografo ir geografo Kasparo Hennenbergerio (gimęs 1529 m., mirusio 1600 II 29) sudarytą prūsiškų žodžių kartoteką, užrašytą 1555 m. iš 80 metų amžiaus senio prūso lūpų, nors pats Hennenbergeris prūsiškai ir nemokėjęs. Nors Pretorijus iš to rankraščio ir pateikė kiek žinių apie įvairių prūsų tarmių skirtumus, bet pilnai to rankraščio neišnaudodavo; ir paties rankraščio neišliko, nors daugumas nespausdintų Hennenbergerio rankraščių ir ligi šiol yra saugojami įvairiose bibliotekose ir archyvuose.

Savotišką prūsų kalbos kurtoją sudaro sudarą prūsiškas eilėraščių (rauda), kurį 1870 m. "Altpreussische Monatschrift" žurnale išspausdino W. Piersonas (Ein altpreussisches Gedicht): tai paties Piersono bandymas išversti į prūsų kalbą išlikusią vokiškai verstą prūsų raudą: "O hue! hue! ho". Kas wirst maiesmu tewikai, Kas wirst maiesmu mutikai Stan lastikan teikūns, Stans najikans aunūns... (viso keturi ketureiliai posmai).

(Bus daugiau)

JONINIŲ LAUŽAS--NAKTNIS PIKNIKAS!

IVYKSTA: ŠEŠTADIENĮ, BIRŽELIO MĖN. 24 D.

Pradžią: 4 valandą po pietų.

Programa įvyks prie naktį degančio skautiško Joninių laužo. Bus suvaizdinta: "Stebuklingos sultys", režisuoja

akt. G. Velička—atlieka tremtiniai skautai-ės. "Linksmieji Broliai" atidengs Joninių nakties paparčio žiedo paslaptis. Lietuviškos skautiškos ir studentiškos dainos, šokiai—parke ir puikioje salėje; turtingas bufetas, prožektoriai ir kitkas. Pirmą kartą Čikagoje ir Amerikoje lietuviškos Joninių apeigos!

VIETA: LIBERTY GROVE PARK'E

prie Willow Springs miestelio.

Nuvykimas iki Willow Springs: 83rd, 22nd ir Cicero, Archer ir Cicero (prie Airporto) busu.

Iš ten bus nuvežti į vietą.

Kviečiami visi Čikagos lietuviai. Lietuvių Studentų Skautų Sąjūdis Čikagoje.

IŠ PARYŽIAUS

("ELTOS" korespondento surinktos ir patikrintos žinios).

Lietuviai ir Baltai dalyvauja "Europos Sąjūdžio" posėdžiuose

Š. m. gegužės 8 d. Paryžiuje įvyko Mac Millan pirmininkaujamos "Centro ir Rytų Europos Kraštų Sekcijos", veikiančios prie "Europos Sąjūdžio" posėdis. Lietuviai, latviai ir estai pirmą kartą jame dalyvavo. Iš lietuvių dalyvavo — Dr. S. Bačkis ir Prof. Dr. Baltrušaitis, iš estų — prof. Aspel ir latvių — p. Berends.

Š. m. birželio 9 d. įvyko pirmasis Paryžiuje tos sekcijos skyriaus priėmimas spaudai. Trumpą žodį tarė Sekcijos vicepirmininkas senatorius E. Pezet ir Paryžiaus poskyrio pirmininkas p. Auer (buvęs Vengrų Ministras Paryžiuje). Lietuviai, estai ir latviai, aukščiau išvardytieji, ir žurnalistai p. p. Gedgaudas ir Paernpuu dalyvavo šiame priėmime.

Š. m. birželio 13 d. Paryžiuje įvyko pirmas Paryžiaus minėtotos sekcijos posėdis, skirtas parengti atitinkamiems raportams, kurie buvo pateikti Strasbūre Europos Tarybos organams. Lietuviai, latviai ir estai buvo pakviesti posėdyje dalyvauti.

Dr. Kun. J. B. Končias, BALF Pirmininko, vizitas Paryžiuje.

Vykdamas į Ženevą, Austriją, Vokietiją lietuvių tremtinių reikalais Kan. Dr. J. B. Končius trumpai, vienai dienai, buvo sustojęs Paryžiuje. Stotyje, svetį, atvykusį Queen Elisabeth laivą, sutiko Dr. S. Bačkis, NCWC Delegatas Paryžiuje McCloskey, jo padėjėjas — p. D. Sheehan, Lietuvių Šalpos Dr-jos Prancūzijoje Valdybos pirmininkė p. O. Bačkienė, sekretorius p. Pr. Dulevičius ir p. p. Brazauskas ir p. Zubrys, lietuviai politiniai tremtiniai. Kartu sutikti buvo atvykęs ir Tėvas K. Pečys, S. J. Lietuvių Katalikų Misijos Paryžiuje direktorius.

Paryžiuje Kan. J. B. Končius, kartu su Dr. S. Bačkiu, aplankė IRO generalinį Delegatą Paryžiuje, JAV Ambasados Vizų Skyriaus Vedėją p. Larquin; pietų buvo pakviestas pas p. McCloskey; popiet svečias apsilankė į C. A. R. E. Misiją Paryžiuje, kaip C. A. R. E. Direktorius; susipažinti, kaip Misija veikia. Kalbėdamasis su paminėtais asmenimis, Dr. J. B. Končius kėlė lietuvių, norinčių apieisti Prancūziją, emigracijos reikalus ir ieškojo būdų, kaip galima būtų pagerinti lietuvių emigracinius reikalus bei jų padėti. Tuo reikalu rezultatai paaiškės po BALF-o pirmininko apsilankymo Ženevoje ir Vokietijoje.

BALF-o pirmininkas buvo plačiai supažindintas su lietuvių padėtimi Prancūzijoje ir tuo reikalu gavo visą reikalingą dokumentaciją. Iš Paryžiaus svečias išvyko į Ženevą, stotyje palydėtas Dr. S. Bačchio, Tėvo Pečio ir Inž. J. Bulotos L. S. Dr-jos Valdybos vardu.

Lietuvės Motinos dalyvavo M. M. M Kongrese Paryžiuje

Š. m. birželio 6 — 9 d. d. Paryžiuje įvyko Pasaulinio Motinų Sąjūdžio Kongresas (Mouvement Mondial des Mères). Lietuvaite motinos atstovavo Dr. Karvelienė, kuri Kongrese padarė pranešimą apie Lietuvės motinos padėtį; ir poną M. Galdikienę. Taip pat delegacijai skaičiuje dalyvavo ir p. Bačkienė. Dr. V. Karvelienė išrinkta į Tarptautinio Sąjūdžio Tarybą.

Prancūzijos lietuviai paminėjo Lietuvos tragedijos dešimtmetį

Š. m. birželio 11 d. Lietuvių Koplyčioje Lietuvių Katalikų Misijos Direktorius Tėvas K. Pečys atliko iškilmingas pamaldas ir pasakė pritaikintą pamokslą. Mišių metu panelė A. Šlepetytė pagiedojo solo porą dalykų; jai akompanavo — P. S. Užpolevičius, kuris taip pat smuiku pagriežė du dalykėlius.

L. Š. Dr-ją Prancūzijoje birželio 14 d. paminėti išleido specialų numerį savo biuletenio.

Lietuvių Informacijos Centras išleido specialiai birželio 15 d. ir trėmimams paminėti specialų savo biuletėnį Nr. 33 prancūzų kalba, kuris aptarnauja ne tik Prancūziją, bet ir visą Vakarų Europą.

Cicero

SLA 301 kp. pusmetinis susirinkimas įvyko birželio 12 d. Pagal kuopos narių skaičių susirinkimas buvo labai negausus, valdybos nariai prisilėgi kažin kokio apsnudusio ūpo. Todėl ir pats susirinkimas vedamas labai netvarkingai, o tas daro blogą įspūdį naujai prisirašiusiems tremtiniais. Delegatas į seimą rengiasi važiuoti K. P. Deveikis, kp. fin. sekretorius.

Lietuvių namų savininkų pagerinimo ir politikos klubo susirinkimas įvyko birželio 13 d. Susirinkimą vedė pirm. J. Kimbarkas, Ciceros miesto asesorius. Čia susirinkimas vedamas gana tvarkingai, leidžiama kiekvienam išreikšti savo mintis, o jį paklausimus mielai atsakoma. Iš paaiškinimų teko sužinoti, kad projektuojama pagerinti srutų nubėgimo kanalizaciją, nes dabartiniu laiku po didelio lietaus rūšiai užtvinsta. Tam tikslui numatoma išleisti \$2,000,000. Kad galima būtų surinkti tą milžinišką sumą ir nepadidinti taksų nuosavybėms, bus žymiai padidinti mokesčiai už vandenį. Vadinas, jei ne iš vienos kešenės, tai iš kitos vis dėlto būsime apkraustyti. Vos tik apsidžiaugėm, kad savo balsais atmetėm užsimojimą užtraukti \$2,450,000 paskolą nugriauti seniems mokyklų pastatams ir vietoje jų pastatyti naujiems, jau kita bėda mūsų laukia.

Dešimties metų Lietuvos pagrobimo paminėjimas įvyko birželio 16 d. parapijos svetainėje. Publikos susirinko gausiai. Paskaitą apie Lietuvos liūdnuosius įvykius skaitė prof. Galvanauškas. Tremtinys Jančiauskas ir tremtinė Klimaitė solo gana vykusiai padainavo keletą tam įvykiui pritaikytų lietuviškų dainelių. Buvo skaitomos ir eilės, Aš sakėčiau, kad

mažamečiams geriau pritiktų eiles sakyti, o ne skaityti. Paminėjimas paliko neblogą įspūdį.

Ateinantį sekmadienį, t. y. birželio 25 d., įvyks dienraščio "NAUJIENŲ" gigužinė, į kurią suvažiuos tūkstančiai lietuvių iš įvairių dalių Amerikos, o čikagiečių ir ciceriečių tai jau retas kuris namie pasiliks. Nes "NAUJIENOS" ne tik sąžiningai tarnauja savo skaitytojams ir apskritai visiems lietuviams, bet ir surengia parengimus, kurie negreit teisdytų iš atminties.

J. Tarulis.

"NAUJIENOS" — neissemiamas žinyno ir išminuot saltnis. Skaitviki-
te įes ir kitus raginkite skaitviti

Stanley Woodward (kairėje), naujai paskirtas JAV ambasadorius Kanadoi. Jį sveikina valstybės sekretorius Dean Acheson. Viduryje yra p-la Woodward, kuri kartu su vyru vyks į Kanadą.

Krakiškių Draugiškas Klubas

Sekmadienį, birželio 25 d., krakiškiai turės savo mėnesinį susirinkimą Knotty Inn. svet., 4256 So. Maplewood, 1 val. po pietų. Kadangi tą sekmadienį pasitaiko "Naujienų" gegužinė, tai dėl to šaukiamas susirinkimas anksčiau, kad galėtumėme dalyvauti piknike. "Naujienos" remia mus, tai ir mes turime remti "Naujienas".

Primenu visiems nariams, kad jų pareiga būtinai visiems ateiti į šį susirinkimą ir galutinai sutvarkyti reikalus ir savo pikniko, kuris įvyks liepos 23

d. Ryan Wood miške, prie Western Ave. ir 87 St. Yra ir daugiau neatidėdamų reikalų.
Koresp. A. K.

ANGLŲ KALBA SVETUR GIMUSIEMS

Jūs galite išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti gerai angliškai lengvai ir greitai.

Atskiros klasės naujai atvykusiems — jūs kalbėsite angliškai nuo pat pirmos dienos. Yra taigi vidurinės ir toliau pažengusioms klasėms. Šios pamokos paruos jus geresniam darbiui, kur angų kalba yra reikalinga.

Telefonuokite ar rašykite šiandien Donald Bolander dykai biuletenį.

Pamokos prasideda birželio 26.

ENGLISH STUDY GROUPS

Dep't. NA-4
41 EAST PEARSON STREET
(Kampas Wabash, 1 blokas į šiaurę nuo Chicago Ave.)
DELAWARE 7-6612.

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Du doleriai

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesiogiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net ir kunigai pasislėpė jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$3.00 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"

636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Garsinkitės "N-nose"

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TENYK SKAITYK

"REIKIA" DARBININKŲ

Lietuviai taipgi perka ir pardoda ir pregas sužino tikrai per

NAUJIENAS
Tel. CANal 8500

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

"Ateities" šokėjai atliks gražius šokius

"NAUJIENU"

ŠIAIS METAIS PIRMOJI

GEGUŽINĖ

1950 m. birželio mėn. 25 d.

LAISVĖS SODE

(LIBERTY GROVE) Willow Springs, Illinois

SALEJE GRIEŠ ŠAUNUS ORKESTRAS. MARGA PROGRAMA

PIRMA BOLŠEVIKIŠKA MINISTRŲ TARYBA LIETUVOJE

1946 metais birželio 15 d., raudonieji rusai okupavę Lietuvą, kartu su savimi iš Maskvos atsivežė komisarą Dekanozovą, kuris turėjo galutinai Lietuvos valstybę įjungti į SSSR politinę ir ūkiską junginį.

Dekanozovas jau rytojaus dieną pareikalavo, kad būtų tuoj sudaryta nauja ministrų taryba, kurios pirmininku turi būti Justas Paleckis.

Birželio 17 d. Justas Paleckis jau sudarė ministrų tarybą iš šių asmenų: ministras pirmininkas — Justas Paleckis; ministro pirmininko pavaduotojas ir užsienio reikalų ministras — Vincas Krėvė - Mickevičius; vidaus reikalų — Mėčys Gedvilas; teisingumo — P. Pakarklis; krašto apsaugos — generolas Vitkauskas; finansų E. Galvanauškas; žemės ūkio — M. Mickevičius; sveikatos — Leo Kogan; švietimo — A. Venclova; darbo — Janča - Kučinskis.

„Buvusiam prezidentui A. Smetonai pagėsus į užsienius, jį pavadavo ministras pirmininkas A. Merkys. Merkiui atsištatydinus, prezidento pareigas atiteko Justui Paleckiui, o ministro pirmininko — Vincui Krėvei - Mickevičiui. Šie visi pasikeitimai įvyko Dekanozovui reikalaujant.

Kaip matome, raudonieji okupantai pirmą ministrų tarybą sudarė iš asmenų, kurie visoje Lietuvoje, o kai kas iš jų ir užsieniuose buvo žinomi, ir žinomi ne kaip bolševikai komunistai, bet greičiau žinomi kaip liberalai, žurnalistai, rašytojai, ar finansų verslo žmonės bei šiaip visuomenės kultūrinio darbo darbininkai. Tiesa, jų tarpe vargu kam buvo žinomas kalnys Janča - Kučinskis. Tai vienintelis iš visų naujai paskirtų ministrų stažuotas komunistas. Taip pat mažai kas žinojo eilini

Kauno miesto gydytoją Leo Korauną, kuris gydytojų tarpe neturėjo gero vardo ir buvo žinomas kaip karjeristas ir gobšus į turta.

Daug kam keistoka atrodė ministrų paskyrimas. Mėčio Gedvilas, buvusio Tėsių apskrities ligonių kasų direktoriaus, amžinai skolose paskendusio ir niekuomet jų neišsimokėjusio. Taip pat daug kas teiravosi ar paskirtasis ministras P. Pakarklis yra tas pats, kuris iš jaunų dienų buvo žinomas kaip studentų katalikų - ateitininkų veikėjas. Bet tik vėliau išryškėjo, kad abu tuodu vyrai jau buvo su komunistais susimokę.

Ministras A. Venclova iš viso buvo žinomas kaip pradedantis rašytojas, gimnazijos mokytojas, opozicionierius karštuolis, greičiau individualistas revoliucionierius, mažai bendro turėjęs su komunistais, o jau juo labiau su marksizmu.

Tas ministrų sąstatas politikoje mažai susigraibancius ir nežinančius bolševikiškų tolimųjų kėslų - nuramino. Kiti lengviau atsiduso ir tarė, kad Lietuva nebus bolševizuojama. Ir, tur būt, visi taip manė ir tikėjo naujai paskirti ministrai, gal išskyrus toliau ragiantį E. Galvanaušką. Jis tuoj tylomis iš tų ministrų tarpo pasitraukė, išvykdamas kažkokiais reikalais į Vokietiją ir iš ten daugiau nebesugrįžęs. Tai jis išsivengė Lietuvos valstybės nepriklausomybės laidotuvių beždžio dalyvio - statisto rolės, o pasilikę ministrų taryboje virto bevalis Lietuvos valstybės duobkasiais. O kad paskirtieji ministrai buvo geros apie save nuomonės, tai seka iš to, jog jie net prisiekė ar garbės žodžiu pasidavė vykdėti tuo metu veikusių tautininkų vyriausybės paskelbtą konstitu-

Frank Erickson išeina iš New Yorko teismabūrio. Jis yra teisiamas kaip gemblerys. Kadangi jis nebando kaltinimus paneigti, tai teisėjas bausmę jam paskirs birželio 26 dieną.

cija ir ant nežinomojo kareivio kampo su įprastomis apeigomis uždėjo vainiką. Jau vėliau iš tos ministrų tarybos be jokio triukšmo, tylomis dingo prof. V. Krėvė - Mickevičius. Jis, supratęs kur link eina Lietuvos Nepriklausomybės likimas, ir norėdamas padėti išgelbėti, dar važinėjo Maskvon. Bet daug kas ir užsieniuose spėjo, jog Lietuvos gyvenimas, pasilikęs kaip buvęs tik su rusų - bolševikų gausiomis kariuomenės igulomis. Būta net tokių užsieniuose neišmanėlių, kurie spaudoje skelbė žinias, jog Vokietija labai išsigandusi dėl rusų - bolševikų kariuomenės pasistūmėjimo labiau į vakarus, nes esą tai visa nukreipta prieš vokiečius... Jiems į galvą tokios klaidos mintys negalėjo ateiti, kad visa tai daroma su Vokietijos pirtarimu, rudojo ir raudonojo diktatorių slapto susitarimu.

Tai buvo gudrus rusų - bolševikų pasaulio mulkinimas, už juos kvailesnių apgaudinėjimas ir į svetimas akis dūmų pūtimas.

Bolševikų sudarytos ministrų tarybos sąstatas ir mūsų kai ką iš išeivijos teigiamai paveikė. Mat, ministrų pavardės daugumoje buvo žinomos kaip sėkmingų žmonių, kultūrininkų, rašytojų, tegu liberalų. Vargšai nesuprato, kad čia tik bolševikinis manevras kitus apgaudinėti, taip lygiai kaip nesuprato ir kai kurie ministrai tikros savo padėties ir jiems skirtos rolės. Štai tuo metu JAV ejęs lietuvių žurnalas „Lietuva“ Juozo Tysliavos redaguojamas, bendradarbiaujant M. Aukštaitei, Pr. Bajorui, V. Bukšnačiui, Kl. Jurgelioniui, J. Kruzei, Ald. Kundrotienei, Pr. Lapienei, V. Štrvydiui, J. Smaliui, Dr. D. Pilka ir kitiems, 1946 m. birželio mėnesio Nr. 6 str. „Vakar, šiandien ir rytoj“ šiaip rašė:

„Bet ar galima abejoti šių vyrų kaip Lietuvos patriotų, nuosirdumu, gera valia? Ar galima abejoti Vincui Krėvei? Pagaliau, ar galima abejoti generolu Vitkausku, naujuoju krašto apsaugos ministru, ir toliau einančiu vyriausiojo kariuomenės vado pareigas? „Rodos, tiek Justas Paleckis, naujasis ministrų tarybos pirmininkas, laikinai einąs respublikos prezidento pareigas, tiek Galvanauškas, tiek Krėvė ir kiti darys viską, kad Lietuva būtų ir toliau nepriklausoma valstybė...“

Taip tuomet žurnalas „Lietuva“ Juozo Tysliavos redaguojamas įtikinėjo ir ramino savo skaitytojus.

Ar galima abejoti, klausė tas žurnalas ir kartu save ir kitus įtikinėjo, kad abejonoms vietos nepirvalėtų būti.

O abejoti galima ir vėrta visuomet, kai svetimos kariuomenės okupuotame krašte vyksta politiniai pasikeitimai, nors juos vykdo žymūs, plačioje visuomenėje žinomi asmenys. Tuomet jie vykdo ne savo valią, ne

savo gerus norus, o tik svetimų įsakymus. Tokiais atsitikimais, kas iš vietos veikėjų to-

liau politikoje pramažo, tie žmonės kaž kur tų įvykių šėšely dingsta, jų vardų negirdėti, o politikos scenoje tuomet dažniausiai pasirodo „geros valios žmonės“, nauji „tėvynės gelbėtojai“ ar kiti geri dedės, kurie iki tol sėdėjo valdanciuju priemonioje ir džiaugėsi čia šokių tokių iš valdanciu trapi-nėlius gavę.

Taip buvo Lietuvoje, taip buvo kitur ir dar daug kur bus. Tie amžini „padėties gelbėtojai“, „neabejotini patriotai“, be ryškios politinės spalvos yra geriausi bolševikų talkininkai.

—P. B.

Dėl Kestučio Klubo

„Naujienu“ Nr. 143 korespondencijoje „Kestučio Klubo žinios“ išspausdintos kelios, iškreiptos pavardės. Pikniko komisiją sudarė ne Klema ir Kalenas, bet Klema ir Katėpas. Virtuvėjų patarnavo ne Laugienė, bet Langienė. Susirinkimas birželio 10 d. buvo ne Klemos, bet Klemkos name. Koresp.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

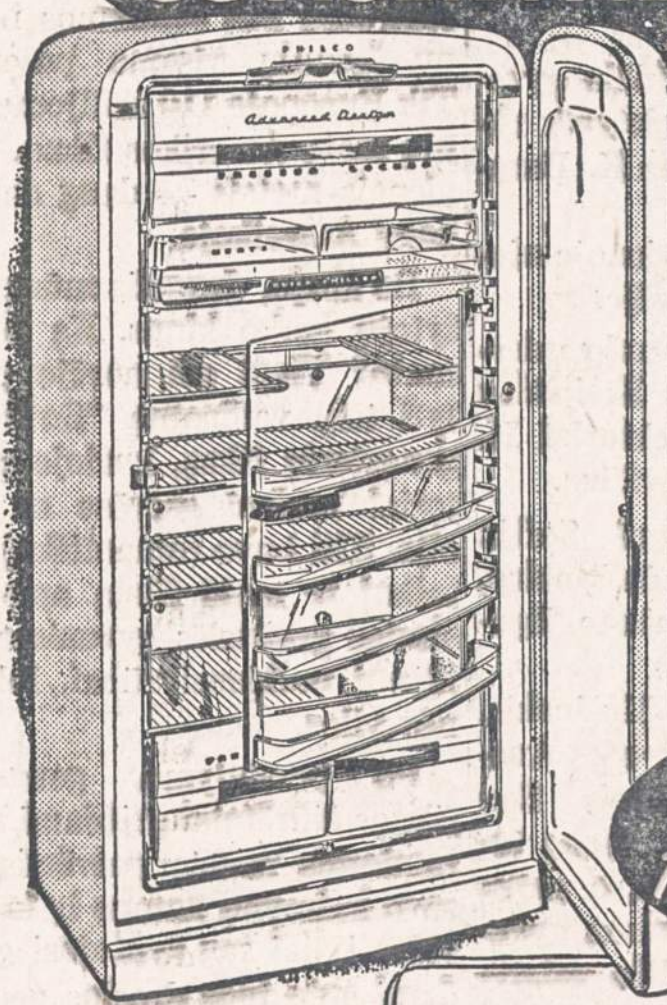
MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAR ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

PIRKITE PAS TOWN OF LAKE UTILITIES

47th Street, kampas Wood gatvės
ŽEMIAUSIOS KAINOS

Greatest Refrigerator of All Time!

THE FAMOUS PHILCO CONSERVADOR

The foods you use most often are at your fingertips!

It's the exclusive Philco shelf-lined inner door — most useful feature in refrigeration.

Now yours in a Huge 11.5 cu. ft. Combination Refrigerator Freezer

Cold from Top to Bottom!

PHILCO 1107

Pay Only \$1000 DOWN \$200 A WEEK

Packed with Latest Deluxe Features
• Built-In Home Freezer • Full-Width Quick-Chiller with Meat Compartment • Cold from Top to Bottom • Fully Adjustable Shelves • Huge Capacity Freshener • Snack Box • Self-Closing Door Latch • 5-Year Warranty.

*Conservador is a registered trademark of Philco Corporation

Walter Klash

Town of Lake Furniture & Appliances
1800-02 WEST 47th STREET
Corner Wood St.
Lafayette 3-7771-3
CASH OR CREDIT
Open Mondays and Thursdays from 9 A. M. to 9 P. M.

TUKSTANČIAI PATENKINTŲ LIETUVIŲ KOSTUMERIŲ.

Tel. Virginia 7-5553

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone RPublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskyrus šventadieni ir sekm. švent. pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas BEverly 8-8244

DR. T. DUDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
Šventadienis nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: Pullman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-9597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. lik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARds 7-4787
Namų Tel. Prospect 6-1930
Jei neatsiliepiu visuršiniai telefonai, Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlack 4-7899
Namų Tel. ILLinopol 2-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlack 4-5849
Rezidencija HEmlack 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., Antradi., Ketvirtadi. ir Penktadi. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštadi. tik susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARds 7-7772

Ofiso tel.: YARds 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šventadieniais; ketvirtadi. ir penktadi. tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštadi. nuo 2—4 p. p.
Trečiadi. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: Prospect 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. Hudson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštadi. vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskyrus treč., šent. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlack 4-5532

7—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—KETVIRTAD., BIRŽELIO 22, 1950

Emerg. Tel. KEdzie 3-2553

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. Lafayette 3-3210
Val.: pirm., antradi., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šent. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. v. trečiadi. penkt. ir šent. 3—8 v. v.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas: CALumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 7-0554
Jei neatsiliepiu saukite—
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 iki 12 val. ryt., nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSIENIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ.

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymo s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galesite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduotės nuo visų įvairių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargėjimo, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskleite money order iš:

LEGULO Ointment J. Cicero 50, ILL.
4847 W. 14th St.

CONRAD FOTOGRAFIAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaido- nias ir Hollywood' svisomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nupirksite (balčius) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių išdirbėjų, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt. Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir prosyimo mašinos, Siuvamos mašinos, Rašomosios mašinėles, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET

Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakarųškos
Tel.: HEmlack 4-2413
7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

“NAUJENOS”—NEISSEMIA- MAS ŽINYNŲ IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

PONIOS, ŽIUREKIT!
10% NUOLAI DA
(Su šiuo skelbimu)
AR jums patiko STIKLINIAI rakandai viršai, matyti neseniai pas draugus?
Jūs taipgi galite padengti savo Komodą, Kavią Stalą ar kurį kitą baldą — tik pasaukite: HUDSON 3-4000.
KAINOS EINA NUO \$3.00
Dykai apskaičiavimas jūsų name.
NORMAL GLASS CO.
7530 S. HALSTED HUDSON 3-4000

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Namų Paskolos Už Žemą Nušimtį
TAUPYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo
Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų.
U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.
CHICAGO'S STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena, Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 vakare.

IŠ ČIKAGO'S

NUMATĖ MIESTUI \$5 MILIJONUS

Ilinojaus įstatymų leidyba numatė Čikagai papildomų pajamų 5 milijonus dolerių. Jie būtų surinkti nekeliant vietinių pajamų mokesčių plačiai visuomenei. \$4 milijonai miestui susitaupytų iš to, kad už gydymą nepasiturinčių asmenų ir pensininkų Cook apskrityje ligoninėse sumokėtų valstybė, o 1,5 milijono būtų surinkta, pakėlus mokesčius 5% Čikagos viešbučiuose. Tačiau ir tai dar trūktų Čikagai 7 milijonų ligi tos. Papildomų pajamų sumos, kurios prašė įstatymų leidybos įstaiga meras Kennelly.

PASIKORĖ PENSININKAS

72 metų pensininkas Frank Stanczyk buvo rastas pasikores klostėje savo namuose, 3109 S. Winchester. Jo dukrė pareiškė policijai, jog jis buvęs ligotas ir žadėjęs nutraukti savo gyvenimo siūlą.

PAAUKOJO \$250,000 LIGONINĖ

Vienas pacientas, išėjęs iš Presbyterian ligoninės, kitą dieną šiai ligoninei paaukojo \$250,000 jos išlaidoms. Pats aukotojas nenorėjo, kad jo vardas būtų skelbiamas.

Ši ligoninė stengiasi surinkti \$5.500.000 savo klinikų, tyrimų ir mokymo tikslams.

AUKA UNIVERSITETUI

Northwestern universitetas gavo March of Dimes auką \$17.234 polio ligos tyrinėjimui.

AUKLETOJŲ KONFERENCIJA

Birželio 21 — 30 dd. Šaukiamą Urbaną (Ill.) Ilinojaus tėvų ir mokytojų konferencija, kurioje kalbės ir Čikagos universiteto kancleris R. M. Hutchins. Konferencijos tikslas supažindinti mokytojus bei mokyklos administratorius su filosofija ir auklėjimo - mokymo darbo pasiekimais.

IŠSKRIDO VOKIETIJON

51 čikagietis išskrido į Vokietiją apsilankyti, su savo giminėmis pasimatyti.

TYRINĖJA SUSISIEKIMO TRAGEDIJĄ

Tam tikra specialistų komisija tyrinėja tramvajaus ir gazolino sunkvežimio susidūrimo tragedijos prie 63 gatvės priežastis. Tyrinėjimas bus baigtas birželio gale. Apklausišiamas CTA tarybos vadovas Budd pareiškė, jog geg. 25 d. nelaimės vienos kurios priežasties negalima išskirti: prie tragedijos pridėjusi visa eilė priežasčių.

SUNKVEŽIMIS UŽMUŠĖ MOKINĮ

6 metų mokinys R. James Long, 3509 Jackson Blvd., grįždamas iš mokyklos, buvo užmuštas pravažiuojančio sunkvežimio.

Užmuštąjį atpažino kaimynė, nes pati motina tapo isteriška susijaudino, kad negalėjo nueiti į tą vietą, kur sūnus buvo užmuštas.

Sunkvežimis, kurį vairavo S. Reed, 51 m., 2142 Medill Ave., priklausė anglių kompanijai.

NUTRAUKIAMSI SIUNTINIAI EUROPON

Nuo š. m. liepos (July) 1 d. nebebus per pašta siunčiami "U. S. A. Gift Parcels" ir Korsika, Prancūzija, Vokietija (Amerikos, Britų ir Prancūzų zonas, taip pat ir atitinkamus Berlyno sektorius), Didžiąją Britaniją, šiaurinę Airiją ir Olandiją sumažintomis kainomis (6 c. už svarą).

BOLŠEVIKAI RENKA PARASUS

Kai kuriose mokyklose (kaip Washington High School) komunistų iniciatyva renkami mokinių parašai po pareiškimu, kuriuo reikalaujama uždrausti atominę bombą.

Laiškai iš Amerikos

4. Kalbėdami apie didelį biznį

Kada mes rašome draugams ar giminėms užsienyje atsiminkime dažniausiai vartojamą kritiką prieš Ameriką. Kur tik egzistuoja koks abejojimas arba nesupratimas, nedraugingi propagandistai stveriasi už to ir išpučia menkniekį ir milžinišką dalyką. Visi, kurie tik dalyvauja, savo laiškuose "kovoje už teisybę", norės pataisyti panašius teisybės iškreipimus.

Šią savaitę paminėsime tik vieną iš jų nesupratimų. Liečia "didelio biznio" (Big Business) rolę Amerikoje.

Savo studijoj "ką žmonės užsienyje galvoja apie Jung. Valstybes, Common Council for American Unity rado, kad žmonės užsienyje tiki, jog "didelis biznis" — paprasčiau vadinamas "Wall Street" — kontroliuoja Amerikos gyvenimą, kad jis nustato tautinę ir tarptautinę politiką ir spaudžia žmones. Gal skamba fantastiškai, bet yra pareiga laiško rašytojo apie tai rimtai pasvarstyti ir pareikšti teisybę.

Ką reiškia didelis biznis? Nieko kito tik biznis, kuris pritaikintas milžiniško kontinento reikalavimams. Tai yra biznis, kuris pritaikintas produkcijai tų daiktų, kurie būtinai reikalingi mūsų gerbūviui asmeniškai ir mūsų, kaip tautos, saugumui.

Be didelio biznio nebūtų laimėjimo karo. Nebūtų ilgų linijų automobilių iš mūsų fabriko, kad eilinio piliečio gyvenimas būtų lengvesnis ir smagesnis.

Be masinės gamybos kainos kiltų, įvyktų nedarbas, algos pulktų ir visas puikus vaizdas Amerikos gausingumo ir turto būtų pakeistas.

Laiškų rašytojas gali perstatyti tikrą charakterį ir vertę didelio biznio įvairiais būdais.

Gal laiško rašytojas dirba didelį bendrovę. Jis gali natūraliai kalbėti apie savo kasdieninį darbą, kiek algos gauna, kiek valandų dirba, apie apmokamas atostogas, apie kafeiteriją, kur kasdien valgo. Jis gali pabrėžti, kad didelėse industrijoje įsteigta švarbiausios ir stipriausios darbo unijos su savo protekcijomis ir progomis darbininkams. Visa tai kitaip skambės nuo priešpaudos pasakų, kurias ignorantai ir blogos valios asmenys skleidžia.

O gal laiško rašytojas dirba mažame fabrike, tada gali paspasokti kaip produktai, kuriuos jis galima, siunčiami į didesnius fabrikus pagaminimui masinės gamybos reikmenų. Be didelio biznio mažas biznis nystytų ir pražūtų. Abeji bizniai, veikdami kartu, padarė Ameriką tokia, kokia ji šiandien yra.

Mes visi esame dideliame biznyje — vienu būdu ar kitu — kaip darbininkai, investoriai, vartotojai arba prižiūrėtojai. Kada savo užsienio draugams mes suteikiame progą visa tai suprasti, tik tada sudarysime tikrą Amerikos vaizdą.

Common Council.

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNINIAI, PROFSIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

ŠI SEKMADIENI VISI VAŽIUOSIME I "NAUJIENŲ" GEGUŽINĘ

LIBERTY SODE, WILLOW SPRINGS, ILL.

"ATEITIES" ŠOKĖJAI ATLIKS MENISKUS ŠOKIUS

Ši sekmadienį (birž. 25 d.) bus didžioji "NAUJIENŲ" dienraščio GEGUŽINĖ Liberty (Laisvės) Sode, Willow Springs, Ill. Rengimo komisija kviečia kaip senuosius, taip ir naujuosius lietuvių ir gegužinę. Čia bus daug svečių iš įvairių miestų ir iš užsienių. Gegužinėje tars keletą žodžių Dr. Antanas Garmus, 1905 metų revoliucionierius, dalyvavęs sąjūdyje prieš caro režimą. Bus viešnios iš Argentinos panelės Gladys ir Anelė Gervelytės, neseniai atskridusios į Čikagą atostogoms. Bus malonu matyti jaunus ir gražias senoritas "Naujienu" gegužinėje. "Ateities" šokėjų grupė, p. Bob Treonui vadovaujant, pašoks meniškų šokių. Bus geras p. M. Sturono orkestras šokiams. Visą laiką veiks bufetai ir virtuvė.

Neturintiems nuosavo automobilio nebus vargo nuvažiuoti. "Bluebird System" busai kursuos kas pusę valandos tarp 12-15 ir 5 v. p. p. Busų bendrovė sutiko daugiau busų parūpinti. Ji paleis 4 priedinius autobusus gegužininkams vežti. Buso galima laukti šiuose punktuose: 22nd (Cermak Rd.) ir Crawford; 22nd ir Cicero Ave. ir Cicero ir Acher Ave., arba 63rd ir Cicero prie pat Airporto žemių vakarų kampo. (Žiūr. žemėlapi kitoj vietoj). Išlipti reikia Willow Springs miestelyje prie Willow Springs Rd. kampo. Čia jūsų lauks "Naujienu" atstovas ir trokas, kurie nuveš į Liberty Sodą. Už šį patarnavimą mokėti nereikės, tiktai reikės sumokėti mažą sumą už Bluebird autobuso patarnavimą. Automobilus turintieji visais keliais gali pasiekti parką.

Visi važiuosime šį sekmadienį "Naujienu" gegužinėn! M. M.

Pasaulio lietuvių naujokynuose

—Kolumbijos sostinėje gyvena buvęs Lietuvos valstybės radijo sporto pranešėjas K. Baronas.

A. Baronas dirba vienoje vietos aviacijos bendrovėje.

—Brazilijoje Sao Paulo mieste apsigyveno buvęs Klaipėdos Prekybos Instituto lektorius K. Sipavičius ir H. Valavičius.

—Gydytoja chirurgė Sofija Saunorienė dirba Rio de Janeiro, Brazilijos sostinės miesto ligoninėje.

—Inž. architektas Mošinskis, tremties gyvenime gyvenęs Australijoje, dabar Brazilijoje, Sao Paulo, stato fabrikus. Vieną tokių pastatė Sao Paulo, o antrą Rio de Janeiro. Jo šeima gyvena Novo Friburgo, Rio valstybėje.

—Vaistininkas Kostas Činčikas, gyvenęs Sao Paulo, dabar persikėlė į Rio Grande do Sul, kur atidarė savo vaistinę. Jo vaistinė čia turi gerą pasisekimą, nes ji vienintelė.

Kostas Činčikas savo karjerą yra išmėginęs dailiojoje literatūroje, rašęs eiles.

—Brazilijoje, Argentinoje ir Urugvajuje gyvena kiti kurie lietuviai, suvilioti matyti komunistinės agitacijos, savo turėtus Lietuvos užsienio pasus pakeitę į SSSR užsienio pasus. Kiti jų manė, kad SSSR užsienių pasuose bus pažymėta, jog jie Lietuvos piliečiai, bet, deja, gavę SSSR pasus įsitikino, kad juose nieko nekalbama apie Lietuvą. Lietuva kaip valstybė negyvuojanti.

Tik dabar tie lietuviai susigriebė, kad negerai padarę, nes

Atsiminkite filmas!

Filmos rodomos vietiniuose teatruose bus stebiamos milijonų žmonių visame pasaulyje. Tik Europoje 110 milijonų žmonių mato Amerikos filmus kiekvienais metais — daug daugiau negu Amerikoje.

Be abejo, daugelis mūsų skaitytojų lanko kinus. Ką jie ten mato? Vieni gal norėjo pamatyti taip vadinamą "thriller" — gengsterių filmą, kurioje gengsteriai mušasi gatvėse su policija. Kiti buvo romantiškoj nuotakoj ir matė filmą apie garsiosios gražuolės gyvenimą. Šioj filmoj puikiai rūbai, luksusinės vilos.

Po perstatymo, gengsterių filmos žiūrėtojai grįždami namo ramionis miesto gatvėmis, pro savo kaimynų namus ir krautuvėles tyliai sau šypsojosi galvodami apie tuos drąsius gengsterius; kitos filmos žiūrėtojai galvojo kaip Hollywoodas galėjo sudaryti tokią fantastišką istoriją apie gražuolę? Tai buvo tik linksmas vakaras, atsipalaidojimas nuo dienos darbų.

Bet kitaip visa tai atrodo užsienio žmonėms? Jiems tos filmos atvaizduoja tikrą gyvenimą. Matydami gengsterius, jie įsivaizduoja, kad juos galima rasti kiekvieno didmiesčio šešėliuose. O ta gražuolė atvaizduoja tikrą Amerikos gyvenimą.

Ir užsienio teatruose atsiranda nors vienas, kuris pašnibzdžiomis sako — "Stebek tuos amerikiečius — kokie ji brutaliūs! Ar matai koki turtinę!"

Laiškai iš Amerikos gali pa-

jiems kaip SSR piliečiams greisia net būti prievartos keliu išvežti į SSSR.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai žemė—Pardavimui

DEL LABO IR GERO PATIEMS Jeigu norite teisingo patarnavimo ir jeigu norite parduoti arba nusipirkti bilę kokio didumo namą, bilę kur, greitai ir pelningai, prašome kreiptis pas mane ir jus sutaupsite sau nemažą pinigų. Notarizuoju visokius dokumentus ir suteikiu lojaliskai naudingus ir pelningus patarnavimus dykai.

CHARLES URNICH (URNIK)

2500 W. 63rd St. 2-tras aukštas

Tel. PROspect 6-6025. Chicago 29.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

52½ AKRŲ Plymouth, Indiana. 2 upeliai bėga pro farmą. Mažas nebaigtas namas, \$5,000. Majchszak, 4837 S. Ada St. Virginia 7-2758.

MISSOURI, Knox County, 170 akrų galvijų farma; 100 akrų dirbamos, 2 pridai, 2 šuliniai; moderni stuba, pilnas beisamontas. Geri pastatai, mokykla, pieno ir laisčių pristatymas, 6½ mylios nuo "county seat", \$7,500, išmokėjimais. Galima susitarti dėl užėmimo. William F. Coulter, Edina, Missouri.

PERSONAL

Asmenų Ieško

IESKO John Walters. Atsiųskite

McKay Co., 1500 So. Western Ave.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

DAILUS didelis priekinis kambarys

vyriui. Su valgiu. Visokeriopa

transportacija. Boulevard 8-3571.

RENDON miegamasis kambarys dėl

vyro. 6319 So. Talman Ave.

DIDELI kambariai dėl vedusios poros

be vaikų. Saldytuvai, virtuvės

privilegijos. 1900 S. Union Ave.

Taylor 9-6653.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

WINKLER stokeris, karšto vandens

boileris. Tik 2 metai kaip įrengtas.

Alyvos šildytuvai. 1900 So. Union

Ave. TAYLOR 9-6653.

LIKVIDUOJAMI namai. Parduoda-

mi įvairūs rakandai, kaip tai: val-

gomiojio kambario setas, sekyčios

setas, kaurai, 3 lovos ir kiti smul-

kūs naminiai daiktai. Puikiamė sta-

vymei. Patraukli kaina greitam pa-

davimui. M. Povilaitis, 6406 South

Whipple Street.

neigti visus tuos klaidingus įsi-

tikinimus.

Pirmiausia, Amerikos žmonės

savo laiškuose draugams ir gi-

minėms sename krašte gali at-

vaizduoti Ameriką teisingoj

švieso.

Jeigu šie laišakai papasakos

apie mūsų gyvenimą — kasdien-

inius įvykius, papročius, nusiv-

ylimus ir miltis — jie sudarys

kitokį vaizdą užsienij. Žmonės

pradės sakyti: "Gal filmos per-

deda viską! Mano draugai Ame-

rikoje gyvena kitaip, negu fil-

moje vaizduojama. Kiek man

žinoma, jie dar nebuvo gengs-

terių užpulti.

Bus teisybės pradžia. Ir pa-

laipsniui šis teisingas vaizdas

užims vietą perdėtų įsivaizda-

vimų.

Be to, gal laiško rašytojai

savo draugams ir giminėms dar

pridurtų: "Girdime, kad mūsų

filmos nekoki įspūdį daro, jūs

tikite, kad jos vaizduoja gyven-

imą Amerikoje. Žinoma, kai

kurios yra rimtos, bet toli gra-

žiau, kad nuvaizduoja teisybę."

Rašdami laiškus iš Amerikos

atsiminkime filmas! Vienas tik-

ras įvykis parašytas laiške turės

daugiau reikšmės, negu puikiau-

sia filmas iš Hollywood.

— Common Council.

PRANEŠIMAI

BALF 6-tas Skyrus priima draubius, maista bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kass negalite atnešti, — pasaukite LAfayette 3-3617, o Mr. Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Sky-

riaus sandėlis priima draubius, ke-

nuotą maista, muila ir avalynę kas-

dien nuo 4-10 val. popiet iki 8-10

val. vakaro. Sandėlis — Seserų na-

mas, 1641 Wabansia Ave.

Pirkite tose krautuvėse, ku-

rios garsinasi "NAUJIENOSE"

HELP WANTED—MALE

Reikia Darbininkų

JAUNŲ vyrų mokintis įvairiems prie mašinų, litavimo (welding) ir dirbtuvės darbams. Uždarbis iki \$60. Turi mokėti kiek angliskai. Certified Employment Agency, 111 W. Jackson Blvd.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkų

MOTOROLA

ISLAVINS JAUNAS

MOTERIS

SIO DARBO

WIRE

and

SOLDER

Naujoje Clybourn

Television Dirbtuvėje

Mokame Patyrusių

Darbininkų Mokestį

Kvalifikuotom Ofiso

Merginoms

KREIPTIS

MOTOROLA

EMPLOYMENT OFFICES

3248 N. LINCOLN AVE.

arba

MAIN PLANT

4545 W. AUGUSTA.

REIKIA JAUNŲ MOTERŲ

Iki 30 metų amžiaus lengvam pa-

kavimo darbiui. Apmokamos atosto-

gos ir šventadieniai.

MRS. KLEIN'S POTATO

CHIP COMPANY,

4567 So. State Street.

REIKALINGA SKALBYKLAI

DARBININKŲ

Nuolatinis darbas. Geras mokėstis.

Patrimo nereikia, mes išmokysime.

Central Laundry, 3935 N. Central

Park Ave., arti Irving Park.

IRVING 8-9541.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUODAMAS pikniukų daržas,

Liberty Grove, Willow Springs, Ill.

TAVERNA pardavimui. Baras ir

fixtures. Renda \$75 mėnesiui. Dirb-

tuvų apylinkėje. \$2100. WAGNER